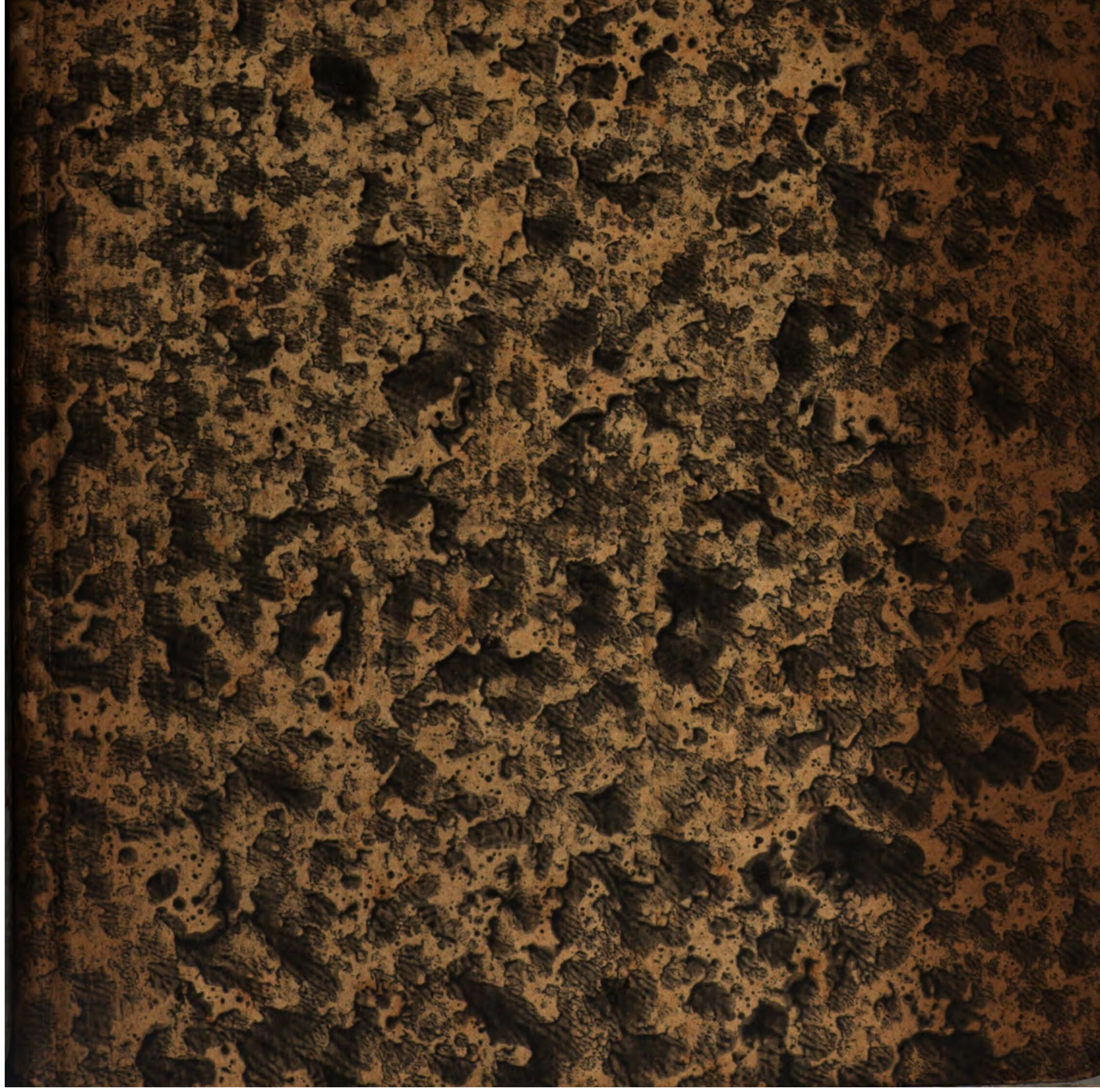

4°
L. A. S. ~~123~~
hibr. 128

f. 7R.

Bibl. Gott. univ.
L. II. Cp. II. Sect. 1.
Ling. Elr. Lex.
Pg. 641.

PRODROMUS

I N

LEXICON HEBRÆO-CHALDÆO-BIBLICUM.

Quo Commentarius etiam perpetuus , & Clavis
SACRÆ SCRIPTURÆ
CONTINETUR.

ORDINE ENIM ALPHABETICO EXHIBET

P R I M O.

Tum *Radices Hebræas* , & *Chaldeas* , tum omnes alias Voces *Primitivas* ,
Derivativas , & *Formas* unâ cum *Prefixis* , & *Affixis* in
Sacro Codice Veteris Testamenti occurrentes .

S E C U N D O.

Exhibet 18600. integros Versiculos Hebræos cum sua Interpretatione Latina :
Omnes etiam Versiones , quæ in Bibliis Polyglottis habentur :
Versiones Hieronymi , Perficam , & Pagnini , nec non
& Thargum Rab. Jonath. BEN-UZIEL.

T E R T I O.

Annotationes tam respectu Linguæ , & Idiotismorum Hebræorum , quàm respectu
sensus singulorum versiculorum , qui in hoc opere interpretantur.

Q U A R T O.

Sufficientem Analysim Grammaticam in singulas voces Alphabeticas , in usum
eorum , qui Linguam Sanctam proprio Marte discere voluerint.

A U T H O R E

P. D. CASIMIRO CORREALE,

SURRENTINO,

Sacri , atque Regalis Archicœnobii Casinensis Professo.

N E A P O L I M D C C L X I I I .
EXCUBEAT JOSEPH RAYMUNDUS
SUPERIORUM FACULTATE.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

P R Æ F A T I O ³

AD BENEVOLUM LECTOREM

Et Scopus Auctoris.

U M primùm animum ad scribendum contuli, illud unum ob oculos habui, quo pacto possem, quâ viâ studiosæ Juventuti ferre opem, ut difficultatibus præcipuis amotis, promptior, expeditiorque fieret in Lingua Hebræa addiscenda, quæ quantæ sit utilitatis, imo & necessitatis pro vera Sacrarum Scripturarum intelligentia, verbis demonstrare non est opus, cùm uno ore fateantur Eruditi omnes, in primisque Sanctus Hieronymus, qui in Comment. in cap. 22. Jer. inter alia hæc habet: *Et cætera, quæ ita inter se dissipata sunt, atque confusa, ut absque veritate Hebraicæ Læctionis nullam intelligentiam habeant.* Et in Epistola ad Suniam, & Fretelam: *Sicut autem in Novo Testamento, si quando apud Latinos quæstio exoritur, & est inter exemplaria varietas, recurrimus ad fontem Græci Sermonis, quo Novum scriptum est Instrumentum: ita in Veteri Testamento, si quando inter Græcos, Latinosque diversitas est, ad Hebraicam recurrimus veritatem, ut quidquid de fonte proficiscitur, hoc quæramus in rivulis.* Cur verò Septuaginta Interpretes omnia loca Hebraica dilucidè in Græcum non transtulerint, rationem assignat idem Hieronymus in Procæmio quæstionum, sive Traditionum Hebraicarum in Genesim, his verbis: *Neque verò Septuaginta Interpretum, ut invidi latrant, errores arguimus: nec nostrum laborem illorum reprehensionem putamus: cum illi Ptolemæo Regi Alexandria, mystica quæque in scripturis sanctis prodere noluerint, & maxime*

ea, quæ Christi Adventum pollicebantur; ne viderentur Judæi, & alterum Deum colere: quos ille Platonis Sæctator magni iccirco faciebat, quia unum Deum colere dicerentur.

Et quia experientiâ propriâ cognoveram id, quod Tyronibus vehementer negotium faceffit, præcipue positum esse in investigatione Thematis, in quam tanquam in scopulum illidentes, fracti animo, ulterius progredi non audent; operæpretium me facturum arbitrabar, si Lexicon Hebræo-Alphabeticum ad instar Lexici Schreveliani in gratiam Juventutis componerem, in quo omnes voces, atque eodem modo, quo in sacro Codice continentur, exhiberem, adjunctâ singulis earum suâ Interpretatione Latinâ. Operi manum admovi, laborabam, crescebat opus; quod, ni me mea fallit opinio, suam hoc etiam modo habuisset utilitatem; nam licet præstantes doctrinâ viri, Gulielmus scilicet Robertsonus, Joannes Leusden, Marinus Brixienſis, & Henricus Opitius hoc idem argumentum eruditissimè pertractarunt; quoad dispositionem tamen Vocum singularum, ut ex inferius dicendis patebit, non erant cum hoc Opere comparandi.

Sed, sicut Deo Opt. Max. (qui dat *Velle*, & *Perficere*) placuit, aliud mihi venit in mentem, nempe istiusmodi Lexico eos tantummodo posse uti, qui Linguæ Sanctæ operam dare vellent, eosdemque sterilem, ut ita dicam, inde percipere posse cognitionem; cæteris verò nihil esse inde sperandum. Quare rebus maturè perpensis, aliam mihi ineundam esse rationem cognovi, si Literariæ Reipublicæ, quod mihi erat in votis, gratificari cuperem. Deterrebant me tamen nimius labor, fracta jam valetudo, & ingravescens ætas, maxime quia unus non sufficit omnibus.

Hoc ut intellexit Illustrissimus, ac Reverendissimus Pater Dominus Antonius Capece hujus Sacri, atque Regalis Archicœnobii Abbas, statim modis omnibus, librorum scilicet copiâ, Amanuensium auxilio, adhortationibus continuis, omnique majori, quo poterat studio, me juvare cœpit, ut
ab

5

ab incæpto labore non desisterem ; idque non modo propter ingentem ejus erga me benevolentiam , quâ à teneris unguiculis , ut Græci dicunt , me persecutus erat , verumetiam ut hujus Monasterii Alumnos incitaret ad conjungendum cum Philosophicis, Theologicisque Disciplinis etiam Linguas Orientales. Stantibus his , quid factò opus erat ? Debebam respicere retrò , postquam misissem manum ad aratrum ? Debebam admonitionibus ejus dare locum , qui fuit olim meus **MAGISTER** , (ipsi enim debeo Theologiæ Dogmaticæ studia) , nunc verò **ET DOMINUS** ? Absit : Religio semper mihi fuit ad ejus me conformare voluntatem , à quo sine ingrati animi notâ dissentire non poteram ; & quia tanta est magnitudo suorum in me meritorum , ut pro ipso vitam profundere non dubitaverim .

Rebus igitur ita se habentibus , nullam in novo excogitato opere suscipiendo interposui moram , in quo quid postea præstiterim , ex sequentibus Prolegomenis , & Capitulis facile intelliges . Sit igitur :

P R O L E G O M E N O N I.

De Literis , sive Consonis .

Licet una litera , sive consona cum suis punctis vocalibus conjuncta , integram in lingua Hebræa non constituat vocem , necesse fuit tamen de singulis seorsum sumtis , atque ordine Alphabetico , pauca dicere : Puta , quænam sit singularum Figura : Quodnam nomen : Quænam pronuntiatio : Quare sic dictæ : Quando sint Heemanthicæ : Quando Characteristicæ , sive Formativæ Conjugationum , & temporum : Quid præstent cum aliis vocibus sunt præfixæ , vel affixæ : Quando sint Relativæ : Quando Interrogativæ : Quando Euphonicæ : Quando Emphaticæ : Quando Locales : Quando Paragogicæ : Quando Copulativæ . Quando Conversivæ ; ac tandem quænam sit singularum potestas in numeris .

LITERARUM HEBRAICARUM.

Numerus, & Ordo	Figura.	Nomen.	Pronunciatio.
1	א	אֵלֶף Aleph	Spiritus tenuis, five lenis (') Græcorum. idem quod Græc. χ
2	ב	בֵּית Beth, <i>vel</i> Bheth	bh. <i>Cum puncto</i> ב b.
3	ג	גִּימֶל Gimel, <i>vel</i> Ghimel	gh ג g.
4	ד	דָּלֶת Daleth, <i>vel</i> Dhaleth	dh. ד d.
5	ה	הֵא He	h.
6	ו	וָו Vau	v.
7	ז	זַיַן Sain, <i>vel</i> Zain	f. <i>Alii</i> z.
8	ח	חֵית Heth, <i>vel</i> Cheth	h. <i>Alii</i> ch.
9	ט	טֵית Teth.	t.
10	י	יֹוד Jodh, Jod, Joth	j.
11	כ	כָּף Kaph, <i>vel</i> Chaph	ch. כ k.
12	ל	לָמֶד Lamedh, <i>vel</i> Lamed	l.
13	מ	מֵם Mem.	m.
14	נ	נּוּן Nun	n.
15	ס	סָמֶךְ Samech	f.
16	ע	עֵין Hain, Aïin, Gnaiin	h. <i>Alii</i> , a. <i>Alii</i> Gn.
17	פ	פֶּה Pheh, <i>vel</i> Peh	ph. פ p.
18	צ	צָדִי Tzadè, <i>vel</i> Tfadè.	tz. <i>Alii</i> tf. f
19	ק	קֹופ Koph, <i>vel</i> Qoph	K. q.
20	ר	רֵשׁ Resch, <i>vel</i> Resc.	r.

Nu-

7

Numérus, & Ordo	Figura.	Nomen :	Pronunciatio.
21	שׁ	שׁין Schin, <i>vel</i> Scin	fch. <i>Alii</i> sc. <i>Alii</i> s
22	שׁ	שׁין Sin	f.
23	תּ	תּו Thau, <i>vel</i> Tau	th. <i>Cum puncto</i> תּ t

PROLEGOMENON II.

De punctis Vocalibus.

IN punctis etiam vocalibus duo præcipue notanda fuerunt, quando scilicet unum commutetur cum alio ratione accentus, ut אֲבָדִי *Abbàdh* cum Kametz (ֿ) sub בּ pro אֲבָדִי cum Pathach (-), ratione accentus Athnach (ֿ). Vel ratione literarum, five consonarum, ut מְבַרֵךְ *Mebharèch* cum Kametz (ֿ) sub בּ pro מְבַרֵךְ *Mebharrèch* cum Pathach (-), & cum Daghesch (ֿ) in ventre ר, unde excluditur, & compensatur per Kametz (ֿ) vocalem longam sub בּ.

PROLEGOMENON III.

De Accentibus.

ACentus verò, quod attinet, illos tantummodo observavi, qui inserviunt, vel ad legitimam pronunciationem cujusque vocis, ut הֲנֵנִי *Honnèni*, & non *Hannèni*. Vel ad distinctionem sententiæ in certa membra, & Periodos; ut אֲבָדִי *Abbàdh* cum Kametz (ֿ) sub בּ, quæ propter Accentum Athnach (ֿ) distinguit unum sententiæ membrum ab alio, pro אֲבָדִי cum Pathach (-), quæ non distinguit membrum Sententiæ, quia Accentu distinguenti caret.

De Vocum dispositione.

N U M. I.

ORdine Alphabetico disposui voces omnes Hebraicas, & Chaldaicas, quæ in Sacro Textu continentur, five istæ sint Radices, five sint Voces derivatæ, & Formæ, vel Voces compositæ, quæ à Radicibus ipsis derivantur: ita ut sufficiat nosse tantummodo ordinem Alphabeticum literarum, five consonarum Hebraicarum, (quod Spatio unius horæ addisci potest) ad hoc ut inveniatur in hoc nostro Lexico quælibet ex Vocibus, quæ in Sacro Textu continentur.

N U M. II.

Eodem Alphabetico ordine disposui Voces omnes, quæ præfixam habent Literam ו *Vau*, (quæ numerum conficiunt quindecim ferè millium), idque non tantum, ut facillime inveniri possint, sed (quod utilius est) ut per earum Analysim à Tyronibus cognoscatur, quando prædicta Litera ו *Vau* sit Copulativa, ut ויאמר *Vejòmer, Et dicet*; & quando sit Conversiva, ut ויאמר *Vaijòmer. Et dixit*: Quâ etiam ratione habens sub se Pathach (-), convertat Præteritum in Futurum, ut ויהרגני *Vaharaghàni: Et occidet me*, 3. Reg. 18. 12. Et futurum non convertat in præteritum, ut ואדבר *Vaadhabberàh, Et loquar*, Genes. 18. 32. Item, quare habeat sub se punctum Kametz (.), ut וליב *Valebh, Et cor* 1. Paralip. 12. 33. Quare habeat punctum Tzere (-), ut ואלהי *Velohè, Et Dii; Et Deus*, Genes. 24. 3. Et quare habeat punctum Sægol (.) ut ואמונה *Veemunàh, Et fides, veritas*. Psalm. 118. 75. vel 119. 75. Quare etiam habeat punctum Chirec (.), ut וידעם *Vidhuhim, Et noti*. Deuter.

9
ter. 1. 13. Et quare habeat punctum Schurek (וּ), ut וּבְנֵי
Ubhinchà, *Et filius tuus*, Exod. 20. 10. & וּלְאִמּוֹ Uleim-
mò, *Et matri ejus, ipsius, illius, suæ*, Levit. 21. 11. &c.
quæ omnia ab aliis, tanquam superflua, ut dicunt, sed, ut
ego opinor, potius, ut improbum laborem devitarent, sunt
prætermiffa.

N U M. III.

Quamvis שׁ *Sin* proprie non sit litera Hebraica, sed ir-
reptitia pro litera שׁ *Samech*, ut patet ex facto Ephrataeorum.
Judic. 12. Voces tamen omnes, quæ à litera שׁ *Sin* incipiunt,
posui post voces incipientes à litera שׁ *Schin*, idque etiam,
ut nullam pariant Tyronibus difficultatem, & facillime in-
veniantur.

N U M. IV.

Item exhibentur Voces integræ, quæ utpote obscenæ ab
Hebræis *honestatis causâ* commutatae sunt cum aliis vocibus,
ut עֲפָלִים Hapholim, *Hæmorrhoides, mariscæ*, atque eodem
tempore, servatoque Ordine Alphabetico, ponuntur suo loco
Voces pro illis substitutæ, ut טְהוֹרִים *Tehorim*, quæ morbum
denotat ani.

N U M. V.

Exhibentur etiam Voces omnes Variantes, de quibus fu-
sus Cap. X. Num. II. ut exempli gratia כְּבוֹד pro כְּבוֹד.

N U M. VI.

Voces item omnes, quæ sunt cum Keri (◊) & Ketib,
B ex-

exhibentur, ut sunt in Textu, atque ut habentur in Margine, de quibus etiam fufius dicetur eodem Cap. X. Num. III.

N U M. VII.

Voces, quæ in Sacro Codice scriptæ sunt iisdem litteris, seu Consonis; &, vel ratione diverfarum Radicum, ut בָּנוּ *Bànu* à Radice בָּנָא *Bò Venimus*: & בָּנוּ *Bànu* à Radice בָּנָה *Banàh*, *Extruxerunt*, *ædificarunt*; Vel ratione diverfarum significationum unius, atque ejusdem Radicis, ut בְּנוֹת *Benòth* à 1. significatione Radicis בָּנָה *Banàh*, *Extruere*, *ædificare*: & à 3. signif. ejusdem Radicis בָּנָה *Banàh* *Filiæ*; Vel ratione diverforum punctorum vocalium, etsi ab eadem Radice, & significatione, ut בֶּנִי *Benò*, *Filius ejus*, *ipsius*, *illius*, *suus*: & בָּנָיו *Banàu*, *Filii ejus*, *ipsius*, *illius*, *sui*, numeri pluralis; res diversas significant: omnes simul, atque columnâ eâdem exhibentur, uti habes in literis Ψ , ϕ : attributâ singulis ipsarum unâ ex literis Alphabeti Latini, pro causis assignandis Cap. X. Num. IV.

Ψ	{	בָּנוּ a.	<i>Venimus</i> .
		בָּנוּ b.	<i>Extruxerunt</i> , <i>ædificarunt</i> .
		בְּנוֹ c.	<i>Filius ejus</i> , <i>ipsius</i> , <i>illius</i> , <i>suus</i> .
		בָּנָיו d.	<i>Filii ejus</i> , <i>ipsius</i> , <i>illius</i> , <i>sui</i> .
ϕ	{	בְּנוֹת a.	<i>Extruere</i> , <i>ædificare</i> .
		בָּנוֹת b.	<i>Filiæ</i> . Numer. plur.

N U M. VIII.

† Quia verò in hoc nostro Lexico afferuntur integri Verficuli Hebraici, & Chaldaici, ut dicetur Cap. VI. Num. I. & horum Voces necessariò excurrere debent usque ad marginem;

nem ; ne istæ aliquam parerent Lectori difficultatem ; Voces omnes Ordine Alphabetico dispositæ (exceptis Radicibus , de quibus dicitur Cap. III.) notantur in margine cum uno Asterisco ✱ , ut habes hic ; ut hac ratione Voces Alphabeticae à non Alphabetice distinguantur .

C A P. II.

De Lectione vocum Hebraicarum Literis Latinis .

Voces singulae , quæ Hebraicè leguntur juxta regulas traditas in Prolegomeno I , leguntur etiam literis Latinis , ut cognoscere possint genuinam ipsarum pronuntiationem cum Tyrones , tum qui Linguae Hebraicae non navarunt operam .

C A P. III.

De Radicibus .

N U M. I.

Unicuique Voci Ordine Alphabetico dispositæ sua tribuitur Radix , ex qua derivatur .

N U M. II.

Cum verò una ex Vocibus Ordine Alphabetico dispositis plures habeat significationes , dicitur statim ex qua significatione Radicis Vox illa sit sumpta , ut habes in voce אב a. *Abb* : Hoc modo innotescit ratio diversarum interpretationum , orta vel ex defectu punctorum Vocalium ; sine quibus antea legebatur ; Vel ex similitudine literarum : Unam enim , eandemque vocem alii derivarunt , vel à diversa Radice , vel à diversa significatione unius , atque ejusdem Radicis , ut dictum est Cap. I. Num. VII. Vel legerunt cum diversis punctis vocalibus , ut habes in voce ברוש Bero-
B 2 schim,

schìm, *Abietes*; quam Septuaginta acceperunt à Radice שִׁיטָה *Ròsch*, & legentes בְּרוֹשִׁים *Beroschàm* cum Kametz (־) pro Chirech (ֿ) sub litera שׁ *Schin* in Psalm. 103. 17. vel 104. 17. verterunt: *Dux est eorum*, acsi dicerent: *In capite eorum*.

N U M. III.

✱
✱
✱

Cùm una ex Vocibus Ordine Alphabetico dispositis sit ipsa Radix, in margine ponuntur duo Asterisci per interpositas lineas in unum colligati, ut hic vides ✱ : Hoc modo statim, & primo intuitu intelligitur Vocem illam esse unam ex Radicibus, & per duplicem Asteriscum à coeteris Vocibus Alphabetis uno tantùm Asterisco signatis (ut Cap. I. Num VIII.) distinguitur.

N U M. IV.

Cùm verò una ex Radicibus, five Vocibus in margine signatis duplici Asterisco, ut dixi numero antecedenti, plures habeat significationes; tum sub ipsa ponuntur omnes ipsius significationes, ut habes in Radice אֲבָה a. *Abhàh*.

N U M. V.

Quia Radix אֱלֹהִים *Alàh*, unde אֱלֹהִים *Eloàh*, *Deus*, in Concordantiis ponitur seorsum ab alia Radice אֱלֹהִים *Alàh*, quæ plures habet significationes: ad evitandam confusionem, post Radicem אֱלֹהִים *Alàh*, unde scilicet אֱלֹהִים *Eloàh* nomen *Dei*, statim subjungitur unus Asteriscus ✱; & post aliam Radicem אֱלֹהִים *Alàh*, quæ plures habet significationes, immediatè etiam ponuntur duo Asterisci, ut vides hic ✱ ✱; Deinde in assignanda Radice singulis Vocibus, quæ significant *Deum*, & derivantur à Radice אֱלֹהִים *Alàh*, unde nomen *Dei* אֱלֹהִים *Eloàh*, po-

13

ponitur exempli gratia sic: אֱלֹהִים c. Eloah, R. אֱלֹהִים ✕ Alah.
Deus. In Vocibus verò, quæ derivantur ab alia Radice אֱלֹהִים
Alah, quæ plures habet significationes, ut supra; ponitur,
 exempli gratia sic: אֱלֹהִים d. Alòh. R. אֱלֹהִים ✕ ✕ Alah, ex 5.
 significatione, *Execrari*, *execrando*. Atque hoc modo per unum,
 vel duplicem Asteriscum Radici immediatè subjunctum, in-
 telligitur statim ad utram ex duabus Radicibus, uno vel du-
 plici Asterisco signatis, pertineat vox, quæ forte præ oculis
 habebitur.

N U M. VI.

Observantur etiam Voces, quæ derivantur à Radicibus
 in Lingua Hebraica quidem deperditis; sed in Syriaca, Sa-
 maritana, & Arabica, custoditis.

C A P. IV.

De lectione Radicum Hebraicarum Literis Latinis.

Quemadmodum Voces singulæ, ut dictum est Cap. II.
 ita & Radices Hebraicæ leguntur Literis Latinis: five
 sint in Ordine Alphabetico, five sint post sua de-
 rivata.

C A P. V.

De interpretatione vocum.

N U M. I.

Unicuique Voci Hebraicæ Ordine Alphabetico dispositæ
 sua tribuitur Interpretatio Latina, servatâ proprietate
 Radicis, ex qua derivatur; eique postea subjungitur alia In-
 ter-

interpretatio, unde clariùs sensus eruatur: Exempli gratia, Vox **העלה** *Habolàh* primùm vertitur *ascensio*, quia derivatur à **א** *Ascendit*; deinde eidem voci **העלה** *Habolàh* subjungitur *Holocaustum* (sic enim vertunt omnes Interpretes) quia Holocaustum cum comburebatur, fumus sursum ascendebat. Sic etiam vox **חטא** *Hèt* significat *Peccatum*, & per metonymiam sumitur frequenter pro *Sacrificio*, *Victima*, *Oblatione*, quæ offerebatur pro peccato.

N U M. II.

Cùm verò una, eademque vox (habitâ ratione diversarum Radicum, à quibus derivari posset) in uno eodemque Versiculo posset diversimodè interpretari; tunc eidem Voci tribuuntur suæ diversæ Radices, & postea subjunguntur diversæ Interpretationes, exempli gratia: Vox **היונה** *Haijonàh* derivatur à Radice **ינן** *Javèn*, & à Radice **ינה** *Janàh*, & postea respectu Radicis **ינן** *Javèn*, interpretatur, *Columba*, & respectu Radicis **ינה** *Janàh*, interpretatur *Opprimens*. Atque hoc modo fit, quod docet Hieronymus in Cap. I. Michææ; ubi sic habet: *Incumbit necessitas ita interpretari Scripturas, quemadmodum leguntur in Ecclesia, & nihilominus Hebraicam non omittere veritatem*. Vel in Annotationibus illius Versiculi, in quo Vox plures admittit interpretationes, assignantur rationes diversarum interpretationum, ut habes de Voce **ידדון** *Iddòdhun*, de qua dicetur in Annotationibus Versiculi, qui est sub voce **ונת** *Unevàth*, in quo Versiculo Vox **ידדון** *Iddòdhun* primùm interpretatur.

N U M. III.

Quando una, eademque Vox (licet ab una, eademque Radice, & significatione derivetur) diversas in diversis Sacri
Co-

Codicis Versiculis requirit interpretationes ; tunc eidem Voci tot diversæ tribuuntur interpretationes , quot in Sacro Codice requirere videtur , ut habes in voce **אלהים** *Elohìm*.

N U M. IV.

Cùm Voces , quæ Ordine Alphabetico sunt dispositæ , fuerint nomina propria , iisdem etiam nominibus propriis tot diversæ tribuuntur interpretationes , quot fuerint diversæ Radices , à quibus prædicta nomina propria possent derivari , ut habes in nomine proprio **אבנא** *Abbanàh* , quod interpretatur, *Lapideus: Ædificatio: Pater obsecro, nunc.*

N U M. V.

Cùm una ex Vocibus Ordine Alphabetico dispositis, (licet ab una , eademque Radice , & significatione derivetur) ratione Præfixarum , sive Literarum servilium , diversos in diversis Sacri Codicis Versiculis faciat sensus , puta , *Status; Motus; Comparisonis, &c.* tunc eidem Voci diversæ tribuuntur interpretationes , ut habes in Voce **באהל** a. *Beòhel, Ad, in tentorium: In tentorio;* Et in Voce **מאל** a. *Meèl, A Deo; Præ Deo.* Sub eadem postea Voce , aut altera , quæ ipsi correspondet per Citationem ; interpretantur plures Versiculi Sacri Codicis cum suis diversis sensibus. Qua de re dicetur Cap. VI. sequenti.

*De Versiculo Hebraico, vel Chaldaico cum suis
diversis interpretationibus.*

N U M. I.

Sub singulis Vocibus Ordine Alphabetico dispositis, vel immediate, vel mediatè (scilicet per Citationes) interpretatur integer Versiculus, in quo pro prima vice unaquæque Vox reperitur in Sacro Codice, & primùm quidem *de Verbo ad Verbum*, ut habetur in Hebraica, vel Chaldaica Lingua respectivè, & juxta quinque regulas *de Interpretatione Vocum* Cap. V. traditas, ut cognoscatur proprietas Syntaxis Hebraicæ, (quem quidem interpretandi modum Hieronymus in Epistola ad Pammachium *De optimo genere interpretandi* vocat κακοζηλίαν) & postea idem Versiculus interpretatur Phrasi Latinâ, ut sensus inde facilius eruatur: Sic Hieronymus in Epistola ad Suniam, & Fretelam ait: *Et sciendum hanc esse regulam boni Interpretis, ut idioma alterius Linguae, suæ Linguae exprimat proprietate, &c.*

N U M. II.

Unicuique Versiculo, ut supra interpretato, subjunguntur interpretationes Sacrosanctæ Vulgatæ, & Hieronymi; Simul, si fuerint omninò similes; & seorsùm, si fuerint dissimiles.

N U M. III.

Subjunguntur etiam percelebres Versiones Græcæ τῶν Septuaginta ex duobus celeberrimis Codicibus, Romano scilicet & Manuscripto Alexandrino, ex æditione Joannis Breitingeri: Ipsæque pariter conjunctæ, cùm nulla inter eas intercefferit di-

17

diversitas ; Si verò vel unicâ literâ fuerint diversæ , subjun-
guntur seorsum , & loca diversitatis notantur Asterisco * , ut à
legendibus statim deprehendantur .

N U M. IV.

Prædictæ Græcæ Versiones Latinitate donantur :

N U M. V.

Pariter subjunguntur Versiones Pagnini , & Ariæ Mon-
tani ; simul etiam , si fuerint similes ; & seorsum , si aliqua
fuerit inter eas diversitas .

N U M. VI.

Præter prædictas subjungitur etiam Versio Latina Para-
phrasis Chaldaicæ ; Onkelos scilicet in toto Pentateucho , &
Jonathan in cœteris Libris Sacris , uno , vel altero excepto .

N U M. VII.

Subjungitur etiam Thargum , five Versio Latina Rab.
Jonathan Ben-Uziel in Pentateuchum .

N U M. VIII.

Similiter subjungitur Interpretatio Latina Versionis Sy-
riacæ .

N U M. IX.

Subjungitur etiam Interpretatio Latina Versionis Ara-
bicæ .

N U M. X.

Item Interpretatio Latina Textus, & Versionis Samaritanæ subjungitur tantum in Pentateucho, in quo habetur: Simul, cum fuerint similes, & seorsum, cum aliqua fuerit inter eas diversitas.

N U M. XI.

Pariter subjungitur Translatio Latina Versionis Æthiopice in Psalmos, & Cantica, quæ ferè semper convenit cum Interpretatione Latina τῶν Septuaginta.

N U M. XII.

Subjungitur tandem Interpretatio Latina Versionis Persicæ in Pentateuchum.

C A P. VII.

De Annotationibus.

HEbraico, vel Chaldaico Versiculo, ut supra, interpretato, variisque Versionibus, & Paraphrasibus donato, ut demonstratum est toto Capite VI. præcedenti, subjunguntur breves Annotationes, in quibus hæc præcipue observantur, nempe.

N U M. I.

Observantur omnes Idiotismi, seu formulæ loquendi, quibus Hebræorum Syntaxis diversa est à Syntaxi Latinorum; prout in unoquoque Versiculo opus fuerit.

NUM.

N U M. II.

Similiter observantur omnes figuræ , quæ vel in Voce sola , vel in Periodo singulorum Verficulorum occurrunt : atque omnium frequentissimæ sunt Ellipsis , Enallage , & Pleonasmus , quia tangunt omnes Orationis partes .

N U M. III.

Observantur Proprietates , & Natura omnium animalium , cujuscumque sint speciei , quod non rarò confert multum ad veram Sacri Textus intelligentiam , ut habes in Voce קֹרֶה Korè *Perdix* Jerem. 17. 11.

N U M. IV.

Explicantur Pondera , & Pretia omnium nummorum Hebræorum , quorum fit mentio in Sacro Codice .

N U M. V.

Item explicantur Mensuræ Solidorum , & Fluidorum quoad vasa ; & Mensuræ pariter Longitudinum : Omnia Loca , Provinciæ , Urbes : Omnes Arbores , Flores : Omnes Gemmæ , Idola , & quidquid aliud , cujus habetur mentio in Sacro Codice .

N U M. VI.

Post hæc , ad meliorem Sacri Textus intelligentiam , & præcipuè respectu sensus Literalis , afferuntur Testimonia Sanctorum Patrum , aliorumque Doctorum , & non rarò etiam Hebræorum , dummodo ab Ecclesiæ Catholicæ Dogmatibus non dissentiant .

De Analyfi Grammatica .

S Ub qualibet Voce Ordine Alphabetico disposita exhibetur Analysis Grammatica Vocis ejusdem , in qua iterum observatur Radix , & significatio , unde Vox derivatur : deinde explicatur ratio Mutationis punctorum vocalium ; Ratio etiam Defectus , Incrementi , aut Permutationis Literarum Consonarum , rerumque omnium , quæ animadversione dignæ videntur .

C A P. VIIII.

De Interpretatione Buxtorfii .

S Ub singulis Vocibus Ordine Alphabetico dispositis exhibetur Interpretatio Buxtorfii , unâ cum Columna illius Radicis , sub qua Voces singulæ habentur in ipsius Concordantiis , ita ut qui hoc nostro Lexico uti voluerint , habeant etiam integras Concordantias Buxtorfii Ordine Alphabetico dispositas , cum ejusdem Interpretatione Latina Vocibus singulis competente , nec non & modum facillimum consulendi easdem Concordantias , si libuerit .

C A P. X.

De Citatione Vocum inter se .

Q Uatuor ob causas , quæ declarantur quatuor sequentibus numeris , Voces in hoc nostro Lexico citantur . I. Ne cresceret in immensum Opus . II. Ob Variantes ratione diverforum Codicum . III. Ob Variantes ratione Kerî , & Ketibh . IV. Ut Facillime inveniatur Versiculus , cui Vox Citans correspondet .

NUM.

N U M. I.

Quoniam unaquæque Vox Ordine Alphabetico disposita, ut Cap. I. interpretatur semper in illo Sacri Codicis Versiculo, in quo pro prima vice reperitur, ut dictum est Cap. VI. Num. I. Debuerunt necessariò omnes voces primi Versiculi Genesis interpretari in eodem primo Versiculo. Cum igitur sub una Voce prædicti primi Versiculi Genesis, puta, sub voce **אלהים** *Elohìm* posuissem omnes diversas Interpretationes, Annotationes, Analyfim, &c. ut Cap. VI. VII. VIII. & VIII. demonstratur: Si sub aliis vocibus ejusdem primi Versiculi Genesis, puta, sub **בראשית** *Bereschith*, sub **ברא** *Barà* &c. iterum posuissem diversas Interpretationes, Annotationes, Analyfim &c. quæ posui sub Voce **אלהים** *Elohìm*, crevisset in immensum Opus, & res toties repetitæ essent Lectori prorsus inutiles: Quare exhibitis sub voce **אלהים** *Elohìm*, ut dixi, diversis Interpretationibus, Annotationibus, Analyfi, &c. sub aliis Vocibus primi Versiculi Genesis id tantummodo exhibetur, quod Voces illas specialiter tangit, puta, Radix, Significatio, Interpretatio &c. quoad alia verò, nempe quoad diversas Interpretationes, Annotationes &c. dicitur: *Vide* **אלהים** Genes. I. 1. Atque hac Economica ratione provisum est, ut unaquæque Vox Ordine Alphabetico disposita habeat omnes diversas Interpretationes, Annotationes, Analyfim, &c. dummodo Lector velit cum evolutione unius, vel alterius paginae hujus nostri Lexici illas inquirere; nihilque exhibetur superflui, quod libri Molem, Typographiæ, & Emptionis impensas augeret absque ulla prorsus utilitate.

N U M. II.

Quia multæ Voces ratione quatuor literarum **אָהֵי** *Ehe-
vi*, (quæ vocantur *quiescentes*, eò quòd positæ in Voce sine punctis Vocalibus, omnem valorem in pronunciando amittunt, atque

atque otiosæ , ac si non essent existunt ,) in diversis Codicibus diversimodè Scriptæ inveniuntur , idest , cum literis quiescentibus , & sine ipsis ; hincque non rarò difficultas oriatur Tyronibus ; ut cum , Exempli gratia , inveniant in Codice (quem forte præ manibus habuerint) aliquam Vocem cum una ex literis quiescentibus , puta אָבֹדֶה *Abbòdh* , cum litera quiescenti ו *Vau* , quæ in Lexico extare deberet absque ipsa , nempe אָבֹדֶה *Abbòdh* : Ne quid esset , quod Studiosam Juventutem retardare posset ; In hoc nostro Lexico exhibui Voces ut habentur in Codicibus Briani Waltoni , & Everardi vander Hoogth , (quibus utpote correctioribus usus sum in hoc Opere concinnando ,) & postea easdem Voces exhibui suo loco , servatoque Ordine Alphabetico , prout habentur in aliis Codicibus , Exempli gratia : Sub Voce אָבֹדֶה *Abbòdh* Interpretatus sum Versiculum Judic. 15. 1. Et quia hæc eadem Vox in aliis Codicibus invenitur scripta cum litera quiescenti ו *Vau* , nempe אָבֹדֶה *Abbòdh* ; exhibui suo loco , servatoque Ordine Alphabetico , etiam hanc Vocem cum Litera quiescenti ו *Vau* , in qua postea dico : אָבֹדֶה *Vide* אָבֹדֶה . Atque ita feci de omnibus Vocibus variantibus , quas in legendo animadvertere potui . Sed quia maximus jam illarum numerus novorum Codicum impressione augeri semper potest , ideo debet Lector hæc observare : Si non invenerit , Exempli gratia , vocem אָבֹדֶה *Abbòdh* cum quiescenti ו *Vau* , quærat אָבֹדֶה *Abbòdh* absque quiescenti ו *Vau* , & inveniet . Et contra , si non invenerit Vocem אָבֹדֶה *Abbòdh* absque quiescent ו *Vau* , quærat אָבֹדֶה *Abbòdh* cum quiescenti ו *Vau* , & inveniet ; & sic de aliis quiescentibus , nempe א Aleph , ה He , (י) Jod ; addendo tamen Voci , quam quæret , illa puncta vocalia , quæ sunt in voce , quam ob oculos habet : Quærit aliquis , Exempli gratia , Vocem אָמֵן *Aamìn* cum Litera quiescenti (י) Jod , & invenire non potest , quærat eandem vocem absque Litera quiescenti (י) Jod , puta אָמֵן *Aamìn* , sed tamen cum puncto vocali Chirech (ך) sub litera

מ Mem,

מ Mem, ut est in voce, quam ob oculos habet, & sic inveniet.

N U M. III.

Voces cum Kerì, & Ketibh sunt & ipsæ ex numero Variantium; at id habent Speciale præ cæteris, quòd uno modo scriptæ sunt in Textu, & alio modo in Margine: ego eas exhibui utroque modo, servato semper Ordine Alphabetico; Versiculum tamen Interpretatus sum, ut plurimum sub voce, quæ habetur in Textu: puta, sub voce וְתִשָּׁחֶה *Vethaschùah*, ad quam postea remitto eam, quæ est in Margine, nempe וְתִשָּׁחֶה *Vethaschùah*; dicendo וְתִשָּׁחֶה *Vide וְתִשָּׁחֶה*.

N U M. IV.

Et quia Voces, quæ in Sacro Codice scriptæ sunt iisdem Literis, seu Consonis, omnes simul, atque Columnâ eadem, servatoque Ordine Alphabetico exhibentur, attributâ singulis ipsarum unâ ex literis Alphabeti Latini, ut demonstratum est Cap. I. Num. VII. Cum voluerit Lector invenire aliquam vocem cum una ex supradictis literis Alphabeti Latini ab alia Voce citatam; debet illam quærere, cui signanter apposita est talis Litera Alphabeti Latini, & non aliam, ut possit invenire integrum Versiculum, cui Vox citans correspondet: Exempli gratia, habet Lector hanc vocem וְאַחֲרֵיתוֹ *Veaharithò* cum sua Interpretatione Latina, nempe: *Et posterius, novissimum ejus, ipsius, illius, suum*, sub ipsa tamen Voce non habet Interpretationem integri Versiculi Sacri Codicis ob rationes assignatas hoc eodem Cap. X. Num. I., sed tantum hanc Citationem, *Vide אֶבֶר* d. *Obbèdh*: si quærat hanc citationem אֶבֶר *Obbèdh* cum hac signanter Litera Alphabeti Latini, nempe d. In-

inveniet interpretationem integri Versiculi Sacri Codicis , in quo sunt voces *וְאַחֲרֵיתוֹ* *Veaharithò* citans , & *אֵבֶר* d. citata ; intelligetque ad hunc Versiculum pertinere Vocem citantem , nempe *וְאַחֲרֵיתוֹ* *Veaharithò* . Si verò posthabitâ propriâ Citationē *אֵבֶר* d. quærat *אֵבֶר* e : Hæc vox *אֵבֶר* e. licet constet iisdem tribus Consonis Hebraicis , ac *אֵבֶר* d. , quia tamen habet diversa puncta Vocalia , & rem diversam significat , non correspondet Versiculo , in quo erat Vox Citans , nempe *וְאַחֲרֵיתוֹ* , & sic de singulis .

S C H O L I O N .

Voces indeclinabiles , & Nomina propria , nec non & omnes Voces , sive Formæ Verbi *הָיָה* *Hajàh* , ponuntur suis locis , sicut & cœteræ ; sed tamen rarò citantur cum aliis Vocibus : quia enim desunt in Concordantiis , cognoscere non potui loca Sacri Codicis , in quibus pro prima vice inveniuntur , quod quidem necessarium erat , ut cum aliis Vocibus possent citari , ut patet ex Cap. VI. Num. I.

C A P. XI.

De Versiculis qui per modum Scholion exhibentur .

QUoniam in Versiculorum Interpretatione , de qua Cap. VI. , non fuit animus omnes , & singulos , qui in Sacro Codice continentur , interpretari ; sed eos tantummodo , quos hoc Lexicon exigere videbatur : & contra , inter eos , quos non attigi , multi sunt , qui diversas admittere possunt Interpretationes : istorum quisque per modum Scholion citatur sub illa voce Hebraica , cujus causa potest Versiculus diversas admittere Interpretationes , ut intelligatur , & ipsum

ipsum etiam diversimode posse interpretari : Exempli gratia : Jerem. 25. 38. & 46. 16. & Sophon. 3. 1. habetur hæc Vox **הַיּוֹנָה** *Haijonah*, quæ derivata à Radice **יָנַן** *Javèn*, significat *Columbam*, unde in supradictis tribus locis primum interpreta- tus sum cum Vulgat. : *A facie iræ Columbæ : A facie gladii Columbæ : Civitas Columba* : eam scilicet accipiendo tanquam Hieroglyphicum Linguae Hebraicæ, ut ibidem demonstratur : Postea derivando eandem Vocem **הַיּוֹנָה** *Haijonah* à Radice **יָנַן** *Janah*, interpretatus sum : *Opprimens*, & prædictis tribus locis aliam interpretationem adjeci, nempe : *A facie iræ opprimentis : A facie gladii opprimentis : Væ Civitati opprimen- ti* : Sed quia eadem vox **הַיּוֹנָה** *Haijonah* Jerem. cap. 50. 16. duplicem etiam admittit interpretationem, nempe : *Columba : Opprimens* : & mihi necesse non fuit hunc Versiculum in hoc Lexico interpretari ; sub voce **הַיּוֹנָה** *Haijonah*, cujus causa potest Versculus hic cap. 50. diversas admittere Interpretatio- nes, dicitur per modum Scholion : *Ita etiam intelligendus est locus Jer. cap. 50. 16. & sic de singulis.*

C A P. XII.

*De Idiotismis, seu Proprietatibus Linguae Hebraicæ,
& Chaldaicæ.*

Circa Nomina Substantiva.

N U M. I.

IN constructione Substantivi cum Substantivo, Hebraice ali- quando est Enallage, seu discrepantia Generis : Sic Aba- cuc 1. 16. **וּמִאֲכָלוֹ בְּרִיאָהּ** *Et cibus ejus opima*, idest, *Et ci- bus ejus optimus est* : Masculinum cum foeminino.

In constructione Substantivi cum Adjectivo eleganter ponunt Hebræi Substantivum cum una ex istis præpositionibus. ב *Beth*, מ *Mem*, מִן *Min*, ל *Lamed*. Sic Isa. 56. 9. כָּל-חַיָּתוֹ *Omnis bestia in Sylva*; idest, *omnes bestiae Sylvestres*. Item ponunt Infinitum, sive Gerundium loco Nominis Adjectivi: Sic Psalm. 37. 1. vel 38. 1. מִזְמוֹר לְהַזְכִּיר *Psalms ad commemorandum*, idest, *Psalms memorialis*. Item pro Adjectivo utuntur Adverbio: Sic Proverb. 3. 25. בַּפֶּחַד פֶּתָאִם *A pavore repente*, idest, *a pavore repentino*.

N U M. III.

Nomina Dominii, nempe אֱלֹהִים *Elobim*, בָּעַל *Bābal*, אֲדֹנָי *Adhōn*, ponuntur in numero plurali cum antecedente singulari ad summam dignitatem, & honorem excellentissimum Personæ indicandum: Sic Genes. 2. 5. יְהוָה אֱלֹהִים *Dominus Dii*, idest, *Dominus Deus*, pro יְהוָה אֱלֹהֵי. Sic Isa. 54. 5. בָּעֲלֶיךָ *Domini tui*, *Factores tui*, idest, *Dominus tuus*, *Factor tuus*: De unico enim, & vero Deo loquitur Propheta. Sic Genes. 24. 9. תַּחַת יְרֵךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו *Sub femore Abraham Dominorum suorum*, idest, *sub femore Abraham Domini sui*.

N U M. IV.

Quandoque duobus Substantivis subjicitur Adjectivum conveniens posteriori, cum deberet convenire priori. Sic 1. Reg. 2. 4. קֶשֶׁת וְנִבְרִים חֲתִים *Arcus fortium confractorum*, idest, *arcus fortium confractus*.

N U M. V.

Per Ellipsin omittitur aliquando Substantivum, expresso tan-

27

tantum Adjectivo : Sic Genes. 8. 5. בְּעֶשְׂרִי בְּאַחַר לַחֹדֶשׁ
In decimo , in uno mensis , idest , In decimo mense , in uno
(hoc est , in primo) die mensis . Item , cum Adjectivum fce-
 mininum absolutè usurpatur ; Sic Psalm. 12. 4. vel 13. 4.
 לְשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת *Lingua loquens magnas , idest , lingua lo-*
quens magnos sermones . Item omittitur Substantivum , cum
 unum exprimitur alio subintelleto ; Sic Job. 32. 19. הִנֵּה
 כִּי־כִּי־בֶטֶן *Ecce venter meus sicut vinum , idest , ecce venter*
meus est sicut uter vini .

N U M. VI.

Idem Substantivum geminatum , sed semel in Genitivo
 plurali positum , excellentiam in eo genere significat , & ob-
 tinet vim superlativi , quo carent Hebræi ; sic : *Sancta San-*
ctorum , idest , Sanctissima . Cantica Canticorum , idest , excel-
lentissimum Canticum . Vanitas vanitatum , idest , res vanissima :
 quod loquendi genus non rarò locum habet etiam in diversis
 Substantivis : sic Dan. 11. 17. וְכֵן הַנְּשִׁים *Et filiam fœmina-*
rum , idest , Et filiam pulcherrimam .

N U M. VII.

In Numeralibus repetitur nunc Substantivum , nunc Adje-
 ctivum , sic Genes. 5. 15. חֲמִשׁ שָׁנִים וְשִׁשִּׁים שָׁנָה *Quinque*
annis , & sexaginta annis , idest , Sexaginta quinque annis . Et
 Num. 2. 9. מֵאֵת אֶלֶף וְשִׁמְנִים אֶלֶף וְשִׁשָּׁתָּה אֶלְפִּים *Centum*
millia , & octoginta millia , & sex millia , idest , Centum octo-
ginta sex millia . Item , Substantivum continuò repetitum in
 numero singulari , distributionem denotat ; aliud enim eorum
 est loco Adjectivi distributivi , quo Hebræi carent : sic Num.
 17. 2. וְקַח מֵאֵתָם מִטָּה מִטָּה *Et accipe ab eis virgam virgam ,*
idest , Et accipe ab eis virgas singulas . Item , denotat Em-
 phasim , certitudinem , ac vehementiorem animi affectum : sic

Deuter. 16. 20. צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדֶּה *Justitiam, justitiam sectaberis*, idest, *omnino solam justitiam sectaberis*. Et Deuter. 2. 2. בְּדֶרֶךְ בְּדֶרֶךְ אֵלֶיךָ, *Per viam, per viam ibo*, idest, *viâ rectâ, communi, & Regiâ ibo*. Si verò Substantivum ter repetatur, majorem Orationis vehementiam indicat: sic Jerem. 22. 29. אֶרֶץ אֶרֶץ אֶרֶץ *Terra, terra, terra*, idest, *O terra omnium terrarum præstantissima, & laudatissima*, ut explicat Rab. Sal. Si verò Substantivum geminetur in numero plurali, tunc majorem multitudinem significat, vel etiam universitatem: Sic

Genes. 14. 10. וַעֲמֵק הַשִּׁדִּים בְּאֶרֶת בְּאֶרֶת, *Et vallis Hassidim erat putei putei*, idest, *& vallis Siddim habebat multos puteos*. Et Joel 3. 14. vel 3. 19. vel 4. 14. הַמְּגִיִּם הַמְּגִיִּם, *Populi populi in Valle concisionis*, idest, *omnes populi in Valle concisionis*.

N U M. VIII.

In repetitione Substantivi, si intercefferit Copula ו Vau &, tunc diversitas significatur: sic Psalm. 11. 3. vel 12. 3. בִּלְבַב וּלְבַב יְדַבְּרוּ *In corde, & corde loquentur*, idest, *diverso, five duplici corde loquuntur, quorum unum in ore, alterum in pectore est*, ut exponunt Hebræi. Item, significat multitudinem: Sic Joel 2. 2. עַד שְׁנֵי דֹרֹת וְדֹרֹת *Usque ad annos generationis, & generationis*, idest, *usque ad annos diversarum, & plurimarum generationum*. Item, significat continuationem: Sic Esther 3. 4. בְּאִמְרָם אֵלָיו יוֹם וַיּוֹם *In dicendo ipsos ad eum die, & die*, idest, *cum dixissent ipsi ad eum unaquaque die, five quotidie, continuò, crebrius*.

N U M. VIII.

Nomen *Filius* Periphrases, & Hebraïsmos facit insignes: Sic Genes. 18. 7. בֶּן בָּקָר *Filius bovis*, idest, *vitulus lactens*.

Sic

Sic 1. Reg. 20. 31. בֶּן מוֹת *Filius mortis*, idest, *reus mortis*.
 Sic 4. Reg. 14. 14. בְּנֵי הַתְּעִרְבוֹת *Filii Fidejussionum*, idest,
Obsides. Sic Job. 41. 19. בֶּן קֶשֶׁת *Filius arcus*, idest, *sagit-*
ta. Sic Isa. 21. 10. בֶּן זֶרְנִי *Filius areæ meæ*, idest, *Fru-*
mentum areæ in ea trituratam, & quasi editum.

N U M. X.

Nomina Dei אֵל *El*, אֱלֹהִים *Elohîm*, יְהוָה *Jehovah* ad-
 hibentur epitheti loco pro *Divinum*, quo summum, & ex-
 cellentissimum, maximum, & vehementissimum, omnisque
 superlativa locutio significatur. Sic Genes. 30. 8. נִפְתָּוִרֵי אֱלֹהִים
Luclationibus Dei, seu *divinis*, hoc est *Luclationibus vehementissi-*
mis, & gravissimis. Sic Psalm. 79. 11. vel 80. 11. וַעֲנֻפֵּי אֲרָזֵי אֵל
Et palmites ejus Cedri Dei, idest, *& palmites ejus Cedri ma-*
ximæ, & procerrimæ. Sic 1. Reg. 16. 12. תִּרְדַּמַּת יְהוָה *Sop-*
or Domini, idest, *sopor gravissimus*.

N U M. XI.

Rectio duorum Synonymorum Auxefin, & evidentiam
 denotat: sic Psalm. 39. 3. vel 40. 3. מִטִּיט הָיִין *E luto cæ-*
ni, idest, *è luto cœnoso, & omnibus generibus luti mixto,*
 ut Kimchi explicat. Sic Psalm. 15. 5. vel 16. 5. יְהוָה מִנֵּה
 הָיִין *Dominus pars partis meæ* idest, *Dominus omnimoda pars*
mea.

N U M. XII.

Substantiva regunt Verbum Infinitum tanquam Nomen
 Genitivi Casus: sic Genes. 2. 4. בְּיוֹם עֲשֹׂתָ *In die facere,*
 vel *faciendi*, quasi dicat, *In die factionis*, idest, *In die, qua*
fecit. Sic Ruth. 1. 1. בְּיָמֵי שְׁפֹט הַשִּׁפְטִים *In diebus judi-*
care Judices, quasi dicat, *In diebus, quibus judicabant Judices.*

N U M. XIII.

Adjectivum Singulare junctum Substantivo plurali distributionem, five partitionem denotat: sic Psalm. 118. 137. vel 119. 137. **וְיִשָּׁר מִשְׁפָּטֶיךָ** *Et rectum judicia tua*, idest, *Et rectum est unumquodque judiciorum tuorum*, five, *Et recta sunt judicia tua*.

N U M. XIV.

Adjectivis Numeralibus Singularis numeri junguntur plerumque Substantiva pluralia: sic Genes. 5. 6. **חֲמִשׁ שָׁנִים** *Quinque annos*. Et contra, Numeralibus pluralibus junguntur Substantiva singularia. Sic Genes. 31. 38. **עֶשְׂרִים שָׁנָה** *Viginti annum*, idest, *viginti annos*. Numeralibus verò in utroque numero conjunctis, Substantivum convenit cum numero singulari: sic Exod. 7. 8. **בֶּן שָׁלֹשׁ וְשִׁמְנִים שָׁנָה** *Filius trium*, *Et octoginta annorum*.

N U M. XV.

Per Ellipsin omittitur aliquando Adjectivum expresso tantum Substantivo: Sic Proverb. 18. 22. **מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב** *Invenit uxorem, invenit bonum*, idest, *qui invenit uxorem bonam, invenit bonum*. Item, omittitur aliquando Adjectivum distributivum: sic Judic. 12. 7. **וַיִּקְבֹּר בְּעָרֵי גִלְעָד** *Et sepultus est in Civitatibus Ghibhàdh*, idest, *Et sepultus est in una ex Civitatibus vel in aliqua Civitatum Ghibhàdh*.

N U M. XVI.

Adjectivum in numero plurali continuo repetitum distributio-

31

butionem denotat : sic Genes. 7. 9. שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל־נֹחַ ,
duo, duo ingressa sunt ad Nòab, idest, bina ingressa sunt ad
Nòe.

N U M. XVII.

Adjectivum autem in Numero Singulari continuò repe-
titum, Superlativum denotat : Sic 1. Reg. 2. 3. אַל תִּדְבְּרוּ
גְבוּהָ גְבוּהָ *Non loquimini elatam (rem) elatam (rem), idest,*
ne loquamini admodum elatè, sive, superbissimè.

N U M. XVIII.

Ponunt etiam Hebræi Numerum Cardinalem pro Ordini-
nali : Sic Genes. 1. 5. וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד *Factumque*
est Vespere, factumque est mane dies unus, idest, factumque est
Vespere, & mane dies primus. Item, ponunt Numerum ple-
num, & rotundum, neglecto numero minori, qui aliquan-
tùm excrescit, vel deficit : Sic Num. 11. 16. vocantur שִׁבְעִים
אִישׁ *Septuaginta viri, vel Seniores.* Et alibi, *Septuaginta*
Interpretes, cum fuerint utrique Septuaginta duo.

N U M. XVIII.

Adjectivum Superlative sumptum regit Ablativum cum
præpositione ב *Beth* : Sic Jerem. 49. 15. קָטוֹן בְּגוֹיִם נִתְּתִיךָ
וּבְזוֹי בְּאָדָם *Parvum in gentibus, vel inter gentes posui te, &*
contemptum in homine, idest, minimum gentium disponam te,
& contemptissimum hominum.

N U M. XX.

Quia carent Hebræi Comparativo, & Superlativo ; pro
his gradibus utuntur Positivo : Sic Psalm. 36. 16. vel 37.

16. טוֹב מִעֵט לְצַדִּיק מִהֶמּוֹן רָשָׁעִים רַבִּים. *Bonum modicum, iusto, super divitias improborum multorum.* Id est, *melius est modicum iusto super divitias improborum multas.* Item, cum per Comparationem volunt unum alteri præferre; id, quod præferunt, affirmant, alterum negant; Exempli gratia: Osee 6. 6. הָסֵד הַפֶּצַחִי וְלֹא-זֶבַח. *Quia misericordiam volui, & non Sacrificium,* id est, *quia misericordiam malo quàm Sacrificium.* Præterea in Comparationibus frequenter deest כֹּף *Caph*, particula comparationis, vel similitudinis: Sic Proverb. 16. 24. צֹף-דֶּבֶשׁ אִמְרֵי-נָעִם. *Favus mellis dicta jucunditatis,* id est, *ut est favus mellis, ita sunt dicta jucunda.*

Circa Pronomina.

N U M. XXI.

Pronominis Demonstrativi repetitio distributionem indicat: Sic Isa. 6. 3. וַיִּקְרָא זֶה אֶל זֶה. *Et clamavit hic ad hunc,* id est, *& clamavit alter ad alterum.* Sic Num. 22. 24. וַיֵּרָא מִזֶּה וַיֵּרָא מִזֶּה. *Maceria ex hoc, & maceria ex hoc,* id est, *Maceria erat ex hoc loco, & maceria ex illo loco; nempe, Maceria erat hinc, atque illinc.* Eleganter etiam accipitur Pronomen Demonstrativum pro Adverbio temporis, & tunc Emphasim denotat: Sic Num. 22. 28. כִּי הִבִּיתָנִי זֶה שְׁלֹשׁ רִגְלִים. *Quod percussisti me istis tribus vicibus,* id est, *quod percussisti me jam tribus vicibus.* Aliquando per Ellipsin omittitur Pronomen relativum אֲשֶׁר *Aschèr*: Sic Isa. 42. 5. נָתַן נֶשְׁמָה אֲשֶׁר עָלֶיהָ. *Dans animam populo super eam,* id est *אֲשֶׁר עָלֶיהָ Qui super eam,* id est, *qui est, vel vivit, vel agit super eam.* Pleonastice, & eleganter ponitur Pronomen in casu Dativo: Sic Amos 2. 13. הָעֲגֹלָה הַמְלֵאָה לָּהּ עֲמִיר. *Plaustrum plenum sibi manipulo, vel manipulis.* Cum pronomine verò אֲשֶׁר, Pleonasmus est ferè perpetuus, quando Relativum ponitur in casu obliquo: Sic Genes. 1. 11. אֲשֶׁר יָרָעוּ בּוֹ. *Quo semen suum in*
eo,

eo, idest, *in quo fit semen suum*. Pronomen demonstrativum per Enallagen ponitur etiam pro Relativo אשר Sic Psalm. 103. 8. vel 104. 8. אֶל מְקוֹם זֶה יִסְדַּת לָהֶם, *Ad locum hunc fundasti eis*, idest, *ad locum quem fundasti eis*.

Circa Verba.

N U M. XXII.

Verbo Singulari Nomen plurale adjunctum Distributionem, seu Partitionem denotat: Sic Job 17. 7. שְׁאַל־נָא בַּהֲמוֹת וְתֹרֶךְ, *Interroga, quaeso, jumenta, & docebit te*, idest, *interroga, quaeso, quodque jumentorum, & docebit te*. Sic etiam verbo plurali Nomen singulare adjunctum: ut Psalm. 118. 103. vel

119. 103. מַה נִּמְלְצוּ לְחֻכֵּי אִמְרֹתֶיךָ, *Quàm dulcia palato meo dictum tuum*, idest, *quàm dulcia sunt palato meo singula dicta tua*, vel *singula eloquia tua*.

N U M. XXIII.

Verba tertiæ personæ sæpissime usurpantur indefinitè, & quasi impersonaliter: Sic Genes. 16. 14. עַל-כֵּן קָרָא לַבְּאֵר, *Idcirco vocavit puteo*, idest, *idcirco (quisque) vocavit puteum*, five *idcirco vocatus est puteus*, hoc est, *idcirco vocabitur puteus*.

N U M. XXIV.

Per Ellipsin Verbi Substantivi eleganter usurpantur Pronomina separata: Sic Genes. 42. 11. כָּלֵנוּ בְנֵי אִישׁ אֶחָד נַחֲנוּ, *Omnes nos filii viri unius nos, probi nos*, idest, *Omnes nos filii viri unius sumus, probi sumus*.

NUM.

Per Enallagen Verbum, & Nomen discrepant Genere : Sic Genes. 24. 14. ponitur Verbum masculinum, & Nomen foemininum **וְהָיָה הַנְּעִרָה** *Et erit puella*. Per Enallagen etiam ponitur una persona pro alia : Sic Isa. 1. 29. **כִּי יִבְשׁוּ מַאֲלִים** *Nam pudefient à Lucis, quos desiderastis*, pro **כִּי תִבְשׁוּ** *Nam pudefietis propter Lucos, quos desiderastis*. Item est Enallage, seu discrepantia generis, & personæ simul, ut cùm secunda pluralis masculina ponitur loco tertiæ pluralis foemininæ : Sic Jerem. 49. 11. **וְאַלְמָנוֹתַי עָלַי תִּבְטְחוּ** *Et viduæ tuæ in me confidetis*, pro **תִּבְטְחֶנָּה** *Confident*, nempe, **וְ** *viduæ tuæ in me confident*.

N U M. XXVI.

Quodvis Verbum regit Ablativum cum præpositione **ב** *Beth* significante Causam, Instrumentum, aut Modum actionis : Sic Genes. 48. 22. **אֲשֶׁר לָקַחְתִּי בַּחֶרֶבִי וּבִקְשִׁתִּי** *Quam cepi cum gladio meo, & cum arcu meo*. Sic etiam verba Mercandi, Æstimandi, & quæcumque pretium requirunt, regunt Ablativum pretii cum præpositione **ב** *Beth* : Sic Deuter. 2. 6. **אֲכַל תִּשְׁבְּרוּ מֵאֲתָם בַּכֶּסֶף** *Cibum emetis ab eis in sive pro pecunia*. Aliquando pro præpositione **ב** *Beth* reperitur **ל** *Lamedh*, ut 1. Reg. 2. 36. **לְאַגֹּרֶת כֶּסֶף** *Pro nummulo argenti, sive argenteo*.

N U M. XXVII.

Verbum Substantivum communiter habet ante, & post se Nominativum, ut apud Latinos : Sic Genes. 3. 2. **וְהָנָחָשׁ** *Et Serpens fuit callidus*, idest, **וְ** *Serpens erat callidior*. Aliquando verò alter Nominativus admodum venustè convertitur in Accusativum, vel Ablativum cum præpositione **ב** *Beth*

35

ב Beth *In, inter* : Sic Judic. 11. 35. וְאַתָּה הָיִיתָ בְּעַכְרִי, *Et tu fuisti in turbatoribus meis*, idest, וְאַתָּה הָיִיתָ בְּעַכְרִי *tu fuisti perturbans me*, sive *turbator meus*.

N U M. XXVIII.

Verba Passiva communiter regunt Ablativum cum præpositione *A, ab* &c. ut apud Latinos : Sic Levit. 26. 43. וְהָאָרֶץ תִּעָזָב מֵהֶם *Et terra relinquetur ab eis* : sed quandoque pro Ablativo regunt Dativum : Sic Genes. 31. 15. נִכְרִיּוֹת *Extraneæ reputatæ sumus ipsi*, idest, *ab ipso*.

N U M. XXVIII.

Cùm duo Verba sese mutuò regunt, alterum semper Modi Infinitivi est, ut Isa. 28. 12. וְלֹא אָבוּא שְׁמוֹעַ *Et non voverunt audire*. Aliquando verò alterum eorum eleganter per Adverbium explicatur : Sic Psalm. 32. 3. vel 33. 3. הִיטִיבוּ נֶיִן בְּתִרְעָה *Benefacite pulsare cum clangore*, idest, *benè*, sive *optimè pulsate cum clangore*. Interdum etiam per Ellipsin mittitur verbum Infinitum : Sic Isa. 1. 13. לֹא אוֹכֵל אֵין *Non possum iniquitatem*, subintellige נִשְׂוָה *Ferre*. Idest, *Non possum ferre iniquitatem*.

N U M. XXX.

Verbum finitum quodvis regit suum Infinitum ad majorem certitudinem, evidentiam, Emphasim, & exaggerationem exprimendam, atque hoc modo Infinitum sæpius præcedit : Sic Genes. 2. 17. מוֹת תָּמוּת *Moriendo morieris*. Sic Lament. Jer. 1. 2. בָּכּוֹ תִּבְכֶּה *Plorando ploravit*, idest, *Vehementer*, וְאָמַר *amarè ploravit*. Similem Auxesin significat negatio contrariæ rei,

rei, quando affirmationi subnectitur: Sic Lament. Jer. 2. 17.

וְיִבְרַךְ בְּרוּךְ אַתֶּם *Destruxit*, & *non pepercit*, idest, *integrè, atque totaliter destruxit*. Cum verò Infinitum sequitur, tum continuatio, & frequentatio indicatur: Sic וְיִבְרַךְ בְּרוּךְ אַתֶּם *Et benedixit benedicendo vobis*, idest, & *incessanter*, five, *sine intermissione benedixit vobis*. Aliquando particula aliqua intercedit: Sic Genes. 46. 4. אֲעֲלֶךָ גַם-עִלָּה *Ascendere faciam te etiam ascendendo*.

N U M. XXXI.

Per Enallagen Hebræi tempus pro tempore ponunt, ut Verbum Infinitum pro Præterito: Sic Ezech. 1. 4. וְהָחַיּוֹת רָצוּ וְשָׁבוּ *Et animalia currere*, & *redire*, pro רָצוּ וְשָׁבוּ *Cucurrerunt*, & *redierunt*, idest, *Et animalia currebant*, & *redibant*. Ponitur etiam pro Participio, ut Genes. 8. 5. וְהַמַּיִם הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוּר *Et aquæ fuerunt eundo*, & *deficiendo*, pro הולכים וחסרים *Euntes*, & *deficientes*, idest, & *aquæ erant euntes*, & *deficientes*, scilicet, *pergebant deficere*. Ponunt etiam pro Imperativo, ut Exod. 20. 8. זְכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת *Recordari diei Haschschabbàth*, pro זְכוֹר *Recordare*, idest, *Recordare diei Sabbathi*. Ponunt etiam pro futuro: Sic Ezech. 11. 7. וְאַתֶּם הוֹצִיא מִתּוֹכָהּ *Et vos educere de medio ejus*, pro הוֹצִיא *Educam*, idest, & *vos educam de medio ejus*. Ponunt etiam pro Nomine: Sic Psalm. 100. 3. vel 101. 3. מַעֲשֵׂה סָטִים עָשָׂה *Facere declinantium odi*, pro מַעֲשֵׂה סָטִים *Factum*, five *opus declinantium*, idest, *opus declinantium odi*.

N U M. XXXII.

Gerundium ponitur cum Nominativo, vel Accusativo, quod habeat vicem suppositi, loco Verbi finiti cum Nominativo:

37

tivo : Sic Psalm. 125. 1. vel 126. 1. בָּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבָתוֹ *In convertendo Dominus captivitatem*, idest, *cum converteret*, vel *quando convertit Dominus captivitatem*. Similiter Psalm. 141. 4. vel 142. 4. בְּהִתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי *In deficiendo ex me spiritum meum*, idest, *cum deficeret ex me spiritus meus*.

N U M. XXXIII.

Verba accipiuntur Hebraice non semper in actu perfecto, sed sæpe in actu continuato, vel tantum inchoato : Sic Hebræi dicuntur egressi ex Ægypto *vespere*, Deuter. 16. 6. תֹּבַח אֶת־הַפֶּסַח בְּעֶרֶב כְּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרַיִם *Sacrificabis Happèsab in vespere juxta venire Solem ad occasum statuto tempore*, egredi te de Ægypto, idest, *immolabis Phase vespere ad Solis occasum statuto tempore*, quando egressus es tu de Ægypto. Alibi *Noctu* Exod. 12. 42. לַיִל שְׁמֵרִים הוּא *Nox custodiarum ipsa Domino ad educendum eos de terra Ægypti*, idest, *Nox observabilis est Domino*, quando eduxit eos de terra Ægypti. Alibi, *Mane*, Num. 23. 3. Idque quia *Vespere* immolarunt, & comederunt agnum, quod fuit initium egressus. *Noctu* cæsis Ægyptiorum Primogenitis acceperunt à Pharaone veniam, imo mandatum exeundi, & itineri se accinxerunt. *Manè* reipsa, & perfectè egressi sunt. Non rarò inchoationem actus ponunt pro ipso actu: Sic Cant. 1. 7. vel 1. 6. שְׁלֵמָה אֶהְיָ כְּעֹטִיָּה *Ad quid ero quasi declinans*, idest, *quare ero quasi declinans*; Vel, ut Vulg. *Ne vagari incipiam*, idest, *ne divager*.

N U M. XXXIV.

Præterea Verbis non actum, sed agendi debitum, & officium Hebræi designant : Sic Prophetæ passim dicunt sub Christo abolenda omnia peccata; Justitiam, pacem, sanctitatem, omnem-

mnemque virtutem toto Orbe germinaturam ; quia scilicet Christus , quantum est ex parte sua , ita fecit , facitque quotidie , dans nobis gratiam suam potentem ad hæc præstanda , si velimus .

N U M. XXXV.

Verba realia non rarò accipiunt pro mentalibus , vel verbalibus : Sic Jer. i. 10. הַפְּקִדְתִּיךָ הַיּוֹם הַזֶּה עַל-הַגּוֹיִם וְעַל-הַמְּלָכוֹת לְנָתוּשׁ וּלְנָתוּץ וּלְהַאֲבִיד וּלְהָרוֹס לְבָנוֹת וּלְנָטוּעַ
Constitui te die hac , sive hodie super gentes , & super regna , ut evellas , & destruas , & disperdas , & dissipes , & ædifices , & plantes . Idest , ut prædices has gentes evellendas , & destruendas esse : illas verò ædificandas , & plantandas .

N U M. XXXVI.

Vice versa , Verba mentalia , vel vocalia , accipiunt pro realibus : Sic Jerem. 4. 12. אֲדַבֵּר מִשְׁפָּטִים אוֹתָם *Loquar iudicia cum eis , idest , infligam eis justas pœnas .*

N U M. XXXVII.

Verba Neutra non rarò Active exponenda sunt , & Verba Activa per duplicem actionem more conjugationis Hebraicæ Hiphil : Sic Psalm. 51. 7. vel 52. 7. וַיִּסְחַךְ מֵאֹהֶל *Et eveller te ex tentorio sive juxta Interpretat. Vulgat. Emigrabit te de Tabernaculo tuo , idest , Emigrare faciet te de tabernaculo tuo : Sic Osee 8. 4. הֵם הִמְלִיכוּ *Ipsi regnare fecerunt , sive , ipsi Regem sibi constituerunt , & juxta Interpretationem vulgat. Ipsi regnaverunt , idest , ipsi Regem sibi constituerunt . Sic Jonæ 3. 7. וַיִּזְעַק *Et clamavit juxta Interpretationem vulgat. Idest , Et clamare fecit , (nempe Rex) .***

Circa

Circa Adverbia .

N U M. XXXVIII.

Adverbii continuâ repetitione Superlativa locutio denotatur : Sic 4. Reg. 10. 4. *וַיִּרְאוּ מְאֹד מְאֹד* *Et timuerunt valde , valde , idest , & timuerunt vehementissimè .* Pleonastice huic voci quandoque præponitur ב *Beth* cum singulari elegantia : Sic Exod. 1. 17. *וַיַּעֲצֵמוּ בְּמֹאד מְאֹד* *Et roborati sunt in valde valde , idest , & roborati sunt copiosissimè , sive quamplurimum .*

Circa Præpositiones .

N U M. XXXXIII.

Una , eademque Præpositio diversas in diversis Sacræ Scripturæ Locis admittit Interpretationes , puta , *Status ; Motus ; Comparisonis , &c.* ut diximus Cap. V. Num. V. ubi *De voce cum præfixis .*

Circa Conjunctiones .

N U M. XL.

In more positum est Hebræis , & Chaldæis libros suos ordiri à particulis , quæ ad alia , quæ non extant , referuntur ; puta , à particulis : *Ab , Et , Igitur , Autem , Ergo , &c.* ut habetur initio Levit. Numer. Josue : Ita etiam 2. 3. 4. Reg. 2. Paralip. 2. Esdr. &c. idque quia Scriptores isti animo contemplabantur rem præteritam , ad quam illud , quod scribebant , per istiusmodi particulas volebant referri ; sive res illa scripta jam esset in alio volumine , quod non
ex-

extat, five mente tantummodo fuerit comprehensa.

N U M. XLI.

Particula אם Si præter significationes, quas habet communes cum Latinis, fumitur etiam ab Hebræis pro Non, idque cùm juramentum præcefferit: Sic 3. Reg. 17. 1. חִי־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עֲמַדְתִּי לִפְנָיו אִם־יְהִי הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה טַל וּמָטָר *Vivit Dominus Deus Israël, in cujus conspectu steti, si erit annis his ros, aut pluvia. Idest, vivit Dominus Deus Israël, five, Juro per Dominum Deum Israël, in cujus conspectu sto, quod non erit annis his ros, aut pluvia.* Cùm verò Oratio fuerit negans, particula אם Si vertit illam in affirmantem: Sic Isa. 14. 24. גִּשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר אִם־לֹא *Juravit Dominus Exercituum dicendo, si non ut putavi, ita erit, idest, Juravit Dominus Exercituum dicendo, quod ut ipse putavit, ita erit.* Idem accidit in juramenti imprecatoriis: Sic Isa. 5. 9. אִם־לֹא בָתִּים רַבִּים לְשֹׁמֵה *Si non domus multæ in desolationem erunt, idest, Quia domus multæ in desolationem erunt.* Similiter juramenta exprimunt Hebræi per formulam, *Levare manum*: Sic Genes. 14. 22. *Levavi manum meam ad Dominum Deum Altissimum, idest, Juravi per Dominum Deum Altissimum.*

Circa Varia.

N U M. XLII.

Propter exiguum numerum Radicum, seu Thematum Linguae Sanctæ, quæ non sunt, nisi 1022. à quibus omnia Nomina, & Verba derivantur, frequenter Hebræi uno, eodem-

demque Nomine, vel Verbo, vel etiam sententiâ, res diversas significant, unde natæ sunt diversæ Interpretationes, de quibus egimus Cap. V. Num. II. III., & IV.

N U M. XLIII.

Quia una, eademque Persona multoties plura nomina habebat, inde factum est, quod unus, idemque nunc uno, nunc alio nomine vocatur in Scripturis: Sic Gen. 26. 34. Uxor Esau dicitur *את־יהודית בת־בארי החתי* *Judith Filiam Beerî Ethai*. Et postea Genes. 36. 2. dicitur *את־ערה בת־אילון החתי* *Ada filiam Elôn Ethai*,

N U M. XLIV.

Decem Tribus Israel, quando distinctæ erant ab aliis duabus tempore Roboam, & sub diverso Rege usque ad Captivitatem Babylonicam, sæpe à Prophetis vocantur *Ephraim*, sæpe *Joseph*, quia ex Ephraim filio Joseph ortus est Jero-boam, qui primus Schisma fecit, & decem Tribus à domo David abduxit, sibi que ascivit juxta prophetiam Ahiaë 3. Reg. II. 29. Vocantur etiam *Samarîa*, quia in Samaria, & in Tribu Ephraim erat sedes Regum Israel. Itidem vocantur *Israel*, vel *Jacob*, quia erant major pars filiorum. Duæ verò reliquæ Tribus vocantur *Regnum Juda: Domus David: Jerusalem*, vel *Sion*. Sed post captivitatem Babylonicam, *Israel*, & *Juda* pro eodem populo accipiuntur, scilicet, pro *Judæis* è *Babylone reductis in Judæam*, qui majori ex parte erant de Tribu *Juda*, & si qui alii ex aliis Tribubus hinc inde eodem reversi sunt, junxerunt se Tribui *Juda*, unde omnes indiscriminatim nunc *Israelitæ*, nunc *Judæi* vocabantur.

Quando Scriptura nominat *Orientem*, vel *Occidentem*; *Meridiem*, vel *Aquilonem*, intelligenda est semper respectu Civitatis *Jerusalem*, vel *Terræ Sanctæ*, vel *Judææ*, sitæ in medio quasi Orbis habitati: quia Codicis Sacri Scriptores fuerunt omnes *Judæi*, & ad *Judæos* scribebant: Sic *Dan.* cap. 11. prædicit *Reges Austri* conflicturos cum *Regibus Aquilonis*, idest, *Reges Ægypti* cum *Regibus Syriæ*, nempe *Ptolomæos* cum *Antiochis*: Sic *Assirii*, & *Chaldæi* vocantur *Aquilonares* respectu scilicet *Judææ*. Sic *Jer.* 1. 14. habetur תַּפְתָּח הָרָעָה מִצָּפוֹן Ab *Aquilone* pandetur omne malum, idest, *E Babylone* pandetur omne malum. Occidens in Scripturis sæpe vocatur *Mare*, eò quòd *Mare Mediterraneum*, quod *Palestinam* attingit, *Judææ* sit majori ex parte ad *Occidentem*. Quia verò idem *Mediterraneum* ex parte ipsi *Judææ* est ad *Austrum*, ideo *Mare* accipitur etiam in Scripturis pro *Australi Plaga*: Sic *Psal.* 106. 3. vel 107. 3. מִמִּזְרָח וּמִמְעַרֵב A *Solis Ortus*, & *Occasu*; ab *Aquilone*, & *Mari*, idest, *Austro*. Præterea *Meridies* vocatur *Dextera*; *Septentrio*, *Sinistra*, eò quòd convertenti faciem ad *Orientem* talis sit partium illarum situs.

Voces, *Non amplius*; *Non ultra*; *Æternum*; *Seculum*; *Generatio*; *Generationes*, sæpe non significant absolutam æternitatem, seu durationem interminabilem, sed solum diuturnam durationem, & quasi humanam æternitatem, idest longum tempus, cujus finis ab homine jam vivente non videtur: Sic *Ezech.* 26. 14. dicitur de *Tyro*: לֹא תִבְנֶה עוֹד *Non ædificaberis ultra*, idest, *ad longum tempus*; nam postea reædificata est, & pristinam gloriam resumpsit; unde ab *Alexandro Magno* rursus vastata est. Sic 1. *Paralip.* 15. 2. dicitur de

43

de Levitis , & Arca וְלִשְׁרָתוֹ עַד-עוֹלָם *Et ad ministrandum sibi usque in æternum*, cum tamen nec Levitæ, nec Arca amplius extent . Aliquando addunt sententiæ tantum Epitafin , quæ rem valde exageret : Sic 2. Reg. 3. 28. מִן-כִּי אָנֹכִי מוֹנֵה עָלָיָהּ *Mundus ego, five, Mundus sum in sempiternum, idest, toto Cœlo absum à cœde tam impia, tam perfida.*

N U M. XLVII.

Una pars hominis physica, puta, *Caro*, vel *Anima*, vel *Sanguis* sæpe pro toto homine ponitur ; Sic etiam *Caput* pro homine : ut Genes. 40. 19. וְיִשְׂרָאֵל אָמַר אֶת-דֹּאֵשׁ *Auferet Pharao caput tuum*, idest, *te* ; neque enim præcisum est illi *caput*, sed ut mox subditur ; *suspensus est in-Cruce* : Etiam una pars Logica, ut *Genus* pro *Specie* : Verbi gratia, *Tempus* pro *Anno* : Sic Dan. 7. 25. וְעֶרְבֵינָן וּפְלִגַּ עֶרְבָן *Tempus, & Tempora, & dimidium Temporis pro Tribus Annis, & medio.* Vel contra *Species* pro *Genere* : Sic Isa. 1. 15. *Sanguis*, seu *homicidium* pro *quovis peccato*. *Pestis*, & *gladius*, pro *quavis clade*. *Justitia*, & *misericordia* pro *quavis virtute*, ut Psalm. 111. 9. vel 112. 9. Etiam *Materia* pro re ex ea confecta : Sic 2. Reg. 6. 5. לִפְנֵי יְהוָה בְּכָל עֵצֵי בְרוֹשִׁים *Ludentes ad facies Domini in omnibus lignis Abietum*, idest, *ludentes coram Domino in omnibus lignis abietum*, vel ut Vulgat. *Ludere in omnibus lignis fabrefactis*, five *abietum*, pro *Ludere omnibus instrumentis musicis*. Etiam pars una pro altera, ut *Anima* pro *Cadavere* : Sic Num. 9. 6. טַמְּאִים לַנֶּפֶשׁ אֲדָם *Immundi super anima hominis, idest, propter Cadaver.*

N U M. XLVIII.

Nomen Figuræ tribuitur rei figuratæ, & nomina Parentum patronymicè sumuntur pro Filiis, & Posteris : Sic *Christus*

E 2

וְהִקִּימְתִּי עֲלֵיהֶם רֹעֶה 23. 34. Ezech. *stus* vocatur *David* : *Et suscitabo super eas pastorem unum, & pascet eas, Servum meum David*, vel juxta Vulgat. *Et suscitabo super eas pastorem unum, qui pascet eas, Servum meum David*. Simili modo, cū quis mores alterius imitatur, illi tribuitur tanquam proprium, & Gentilitium nomen illius, quem imitatur : Exempli gratia ; Israelitæ impii vocantur *Sodomitæ*, *Gomorrhæi*. Isa. 1. 10. שְׁמַעו דְּבַר-יְהוָה *Audite verbum Domini Principes Sodomorum, percipite auribus Legem Dei nostri Populus Gomorrhæ*. Et Ezech. 16. 45. vocantur *Amorrhæi* : dicitur enim ibi : וַאֲבִיכֶן אָמֹרִי *Et pater vester Amorrhæus*.

N U M. XLIX.

Urbes, quasi Mulieres essent, ab Hebræis passim vocantur *Filiae*. Cū verò eas notare volunt de idololatria, vocantur *Meretrices* : Quandoque vocantur *Virgines* : Sic 4. Reg. 19. 21. בְּתוּלַת בֵּית צִיּוֹן *Virgo filia Sion*. Simili modo *Filios*, vel *Filias* alicujus vocant, quod ex alio extrahitur, & quasi paritur : Sic Lament. Jer. 3. 13. *Sagittas* vocant *Filias pharetræ* ; vel ut est in Hebræo בְּנֵי אֶשְׁפֶּתוֹ *Filios pharetræ suæ*. Sic Isa. 21. 10. *Frumenti grana excussa* vocant *Filios areæ* ; Vel ut est in Hebræo מִדְּשֵׁתִי וּבֶן-גֶּרְנִי *Trituratio mea, & filius areæ meæ*. Isa. 23. 10. *Insulam Tyrum* vocant *Filiam Maris*, Hebraice בֶּת-תַּרְשִׁישׁ *Filiam Tarschisch, five Tarsis*. Sic Rabbinī *Acetum* vocant : בֶּן יַיִן *Filium vini*.

N U M. L.

Sæpè *Potentiam*, vel *Actum potentiae* pro *Objecto* ponunt : Sic *Timorem* pro re, quæ timetur : ut Genes. 31. 42.

42. ופחד יצחק היה לי *Et timor Isac affuisset mihi.* Sic
 תוחלת ממשכה. *Spem pro re sperata*, ut Proverb. 12. 13. *מחלה לב*
Spes, quæ differtur, affligit animam. Sic *Auditum*
 מי האמין לשמעחנו? *Quis cre-*
didit auditui nostro?

N U M. LI.

Sæpe loquuntur Scripturæ de Deo humano more, cùm
 ei tribuunt humanam formam, os, oculos, manus, pedes &c.
 Item, animi passiones, scilicet, *amorem, gaudium, exultatio-*
nem, iram, indignationem, & alia istiusmodi, ut humano ca-
 ptui se accomodent, cùm Deus sit purus Spiritus, omnisque
 prorsus passionis expers.

N U M. LII.

Frequenter utuntur Hebræi Hieroglyphicis, Symbolis,
 & Ænigmatibus: Sic Jerem. cap. 25. 38. מפני-חרון ה' יונה
A facie iræ Columbæ: Et cap. 46. 16. מפני חרב ה' יונה
A facie gladii Columbæ; cùm tamen per *Iram*, & *gladium Colum-*
bæ intelligunt *iram*, & *gladium Chaldæorum*, in quorum la-
 baro erat Columba argentea pennis inauratis, Semiramidem
 repræsentans. Sic Dan. 4. per Ænigma arboris describitur Im-
 perium Nabuchodonosoris. Cap. 7. Per *quatuor bestias* repræ-
 sentantur *quatuor Monarchiæ.* Cap. 8. Per *hircum*, & *arietem*
 repræsentantur *Alexander Magnus*, & *Darius*, & alia istius-
 modi.

N U M. LIII.

Aliquando per מִיָּמִינוֹ, seu *imitationem* alludit Scriptura
 ad Fabulas Poëtarum: Sic Job 21. 33. citat *Glareas cocyti:*
 Isa.

Isa. 34. 14. citat *Onocentauros*, & alia istiusmodi; non quod fabulas approbent Prophetæ, sed ut modo loquendi vulgi sese accomodent. Qui plura desiderat, consulat Thesaur. Buxtorf. & Prologomen. Briani Waltoni, quos in hac collectione Authores habui.

C A P. XIII.

De Figuris, quæ præcipuè in hoc Lexico observantur.

I.

Anaphora, Græcè 'Αναφορά, Relatio: Figura, quæ fit cùm unum ad aliud refertur, estque ejusdem partis Orationis per diversa membra repetitio. Vide בְּנִדְיָבִים

II.

Anastrophe, Græcè 'Αναστροφή, Inversio, præpostera rerum, seu verborum collocatio. Figura, seu conversio retrorsum, vel in contrariam partem reciprocatio. Item, reversio, reditus; fitque cùm sententiam proximis ordine converso. Vide יַעֲזֹבֵב a.

III.

Antimeria, Græcè 'Αντιμερεία, Figura, quæ fit, cùm pars pro parte ponitur. Vide אֶחָדָה a.

IV.

Antiphrasis, Græcè 'Αντίφρασις, Sermo per contrarium intelligendus, seu Figura, quæ fit quoties verba sonant diversum ab eo, quod intelligimus. Vide בִּרְךָ b.

V.

V.

Antiprosopon, Græcè 'Αντιπρόσωπον, Oppositam, seu obversam faciem referens; Est Figura, quæ fit potissimum, quando pro homine ingrato persona gratissima ponitur. *Vide* השמו.

VI.

Antiptosis, Græcè 'Αντίπτωσις, Figura, quæ fit cùm Casus pro Casu ponitur. *Vide* וישי.

VII.

Apocope, Græcè 'Αποκοπή, Amputatio; Figura, quæ fit cùm ultima litera, vel syllaba tollitur.

VIII.

Aphæresis, Græcè 'Αφαίρεσις. Abscissio, Figura, quæ à principio dictionis literam, vel syllabam aufert.

VIII.

Apostrophe, Græcè 'Αποστροφή. Aversio, conversio; Figura, quæ fit quoties ad diversas personas verba convertimus.

X.

Auxesis, Græcè Αὐξησις. Augmentum, incrementum; Est figura, quæ aliquando quædam nomina per membra singula rerum argumenta congeminat. *Vide* ומרים a.

XI.

Catachresis, Græcè Κατάχρησις. Abusio, Figura, quâ nomen simile rebus tribuitur, quibus nomen illud non convenit, sive quoties aliena rerum nomina, non habentibus, tribuuntur. *Vide* אנרע.

XII.

Characterismus, Græcè Χαρακτηρισμός. Figura, quâ vita alicujus describitur, sive quæ rem, aut personam cum præsentem, tum absentem spiritualibus oculis subministrat. *Vide* ברכות c.

XIII.

Climax, Græcè Κλίμαξ. Scala, gradatio. Figura, quæ fit quoties ab una re ad aliam, positis quasi gradibus, gradatim ascendimus. *Vide* ברכות.

XIV.

Crafsis, Græcè Κράσις. Mixtio, mixtura, commixtio. Figura, seu duarum vocalium, vel vocalis, & Diphthongi, vel duarum Diphthongorum in unam syllabam coitio, unum efficiens sonum ex ambabus mixtum, mutatione duarum litterarum in unam tertiam factâ. *Vide* ראמר f.

XV.

Diaphoresis, Græcè Διαφύρησις. Differentia. Figura, per quam fit potissimum personarum differentia, ut inter justum, & injustum. *Vide* ינותן.

XVI.

XVI.

Diatyposis , Græcè Διατύπωσις . Delineatio , dispositio ; expressio , formatio , informatio . Figura ubi rebus , personis , vel subjectis , & formæ ipsæ , & habitus exprimuntur . *Vide* כְּבֹעֶס .

XVII.

Ænigma , Græcè Αἶνιγμα . Obscura allegoria , vel quaestio obscura . Figura , quâ res difficilè intelligitur , nisi aperiatur . *Vide* הֶחֱיָרָה .

XVIII.

Ætiologia , Græcè Αἰτιολογία . Causæ redditio . Figura , quæ fit quoties præmissæ rei decora subjungitur ratio . *Vide* וְיִגַּל .

XVIII.

Ellipsis , Græcè Ἐλλειψις . Deficientia , defectus . Figura , quæ fit cùm aliqua vox deest Orationi . *Vide* אֶדְיִרָה .

XX.

Emphasis , Græcè Ἐμφασις . Significatio , expressio . Figura , quæ fit cùm plus intelligendum relinquitur , quàm exprimitur ; Est etiam Emphasis in una tantùm voce , quæ significantior sit , & gravior cœteris , seu quæ plus quàm dicit , vel etiam id , quod non dicit , significat . *Vide* וּפְשָׁעִי .

XXI.

Enallage , Græcè Ἐναλλαγή . Permutatio , Figura , quæ fit

fit cùm pars pro parte ponitur, vel accidentia partium permutantur. *Vide* אָהָר . b.

XXII.

Endiadys, Græcè Ἐνδιαδύς. Unum per duo. Figura, quæ fit cùm unum in duo dividimus. *Vide* בְּרִקִּיעַ.

XXIII.

Energia, Græcè Ἐνεργεία. Evidentia, repræsentatio, illustratio. Figura quâ res ita describitur, ut cerni videatur. *Vide* וְאֶקְשֶׁהוּ.

XXIV.

Epanalepsis, Græcè Ἐπανάληψις. Repetitio dictionis, sive sententiæ. Figura, quæ fit cùm repetitione dictionis, sive sententiæ post aliqua interjecta. *Vide* דָּמִי.

XXV.

Epanodos, Græcè Ἐπάνοδος. Reditus, regressio. Figura, quæ fit cùm reditur ad eandem vocem, vel rem, sive cùm fit repetitio rerum, quæ junctim dictæ sunt. *Vide* תַּסֵּב.

XXVI.

Epenthesis, Græcè Ἐπένθεσις. Impositio, appositio. Figura, quæ fit quoties in medio vocis apponitur Syllaba, vel Litera. *Vide* בְּלֶהֱם.

XXVII.

XXVII.

Epexegeſis, Græcè 'Επεξηγήσις. Appoſitio, probatio. Figura, quæ fit quoties uni cauſæ duas probationes apponimus. *Vide* יִשְׁבַּע.

XXVIII.

Ephegeſis, Græcè 'Εφήγησις. Expoſitio. Figura, quæ fit quoties quæ prius dicta ſunt, exponuntur. *Vide* לֵא c.

XXVIII.

Epicherema, Græcè 'Επιχείρημα. Argumentum, conatus, aggreſſio, ratio, approbatio. Figura, quæ fit quoties rem, de qua agimus, per exemplum probare contendimus. *Vide* אֹרִי.

XXX.

Epidiorthofis, Græcè 'Επιδιόρθωσις. Correctio, Figura quæ repræſentat ſuperioris rei cognitionem. *Vide* וְיִשְׁעָתִי.

XXXI.

Epimone, Græcè 'Επιμονή. Perſeverantia. Figura, quæ ejuſdem dictionis, ſive membri crebra geminatio fit cùm impetu pronunciationis. *Vide* אֵיבִי.

XXXII.

Epiphonema, Græcè 'Επιφώνημα. Acclamatio. Figura, quæ ſumma acclamatio fit ſuper aliqua re narrata, vel probata. *Vide* וְיִשְׁבַּחְתִּי.

XXXIII.

XXXIII.

Epitasis, Græcè Ἐπίτασις. Figura, quæ exaggerationem significat, & fit quando utimur verbo vehementiori pro minus vehementi. *Vide* וְגִיּוֹן.

XXXIV.

Epitrochasmus, Græcè Ἐπιτροχασμός. Figura, quæ res magnas, & diversas celeritate quadam percurrimus, & succinctè ea, quæ sunt effusius dicenda, perstringimus. *Vide* אֶחָדָה.

XXXV.

Epizeuxis, Græcè Ἐπιζεύξις. Combinatio, conduplicatio, conjugatio. Figura, quæ fit quoties in uno versu sermonem sine aliqua interpositione geminamus. Eadem est ac Epimone. *Vide* סְכוּתָה.

XXXVI.

Erotema, Græcè Ἐρώτημα. Interrogatio, quæstio. Figura, quæ fit quoties de aliqua re interrogamus. *Vide* וְלֹא־מִי.

XXXVII.

Ethopæia, Græcè Ἠθοποιία. Morum, affectuumque expressio, seu figuratio moralis. Figura, quæ fit potissimum, cum aliquem ad loquendum introducimus. *Vide* יִמְצְאֵנִי.

XXXVIII.

Euphenismus, Græcè Εὐφηνισμός. Figura, quæ fit quoties res ingratas, & odiosas mitioribus vocalibus exprimimus, vel etiam Ironicè. *Vide* אֶשְׂאִיר.

XXXVIII.

XXXVIII.

Exallagē , Græcè 'Εξαλλαγή . Immutatio , permutatio ;
diversitas . Figura , quā res immutatur . *Vide* וְבִהְיוֹנוּ .

XL.

Exetasmos , Græcè 'Εξετασμός . Exquisitio , inquisitio ;
quæstio . Figura , quæ fit cū res plures divisas cum inter-
rogatione exquirentes, singulis, quæ conveniunt, applicamus . *Vi-*
de לְמַרְמָה .

XLI.

Heterosis , Græcè 'Ετέροσις . Aliena . Figura , quæ fit
cū ponitur abstractum pro concreto, seu aliud pro alio . *Vi-*
de וְנִגְשִׁיךְ .

XLII.

Hieroglyphicè . Græcè 'Ιερογλυφική . Figura , seu Ars scri-
bendi non per literas, sed per sculpturas animalium, aliarum-
que rerum figuras; qui modus usurpatur etiam in aliis rebus,
dummodo res una per aliam demonstratur . *Vide* הַיּוֹנָה . b.

XLIII.

Homœoptoton , Græcè 'Ομοιώπτοτον . Similium casuum ;
aut similiter cadens . Figura , quæ fit cū in similes sonos
diversa membra exeunt . *Vide* וְזִמְרֵי .

XLIII.

Homoëosis , Græcè 'Ομοίωσις . Similitudo . Figura , quæ
fit

fit cùm ex similitudine cogniti devenimus in cognitionem incogniti, sive per quam declaratur res minus nota ex similitudine ejus, quæ magis nota est. *Vide* כְּעֵינִי a.

XLV.

Homoöoteleuton, Græcè Ὁμοιωτελατόν. Similiter finitum, similiter desinens. Figura, quæ fit cùm plura verba in eandem vocem finiunt. *Vide* רָצִיר.

XLVI.

Homoptoton, eadem Figura, ac Homoöoptoton.

XLVII.

Hypallage, Græcè Ὑπαλλαγή. Suppositio, submutatio. Figura, quæ fit cùm unum pro altero subjicitur, seu cùm aliquid præposterè effertur. Eadem est, ac Exallage. *Vide* אָכַל. L.

XLVIII.

Hyperbaton, Græcè Ὑπερβάτον. Transgressio, transcenditio. Figura, quæ fit quoties partes Orationis, neglectâ simplici, & vulgari dispositione, variò inter se commutantur, sive cùm suspensus Verborum Ordo inferius explicatur. *Vide*

בְּמַצְלִיחַ.

XLVIII.

Hyperbole, Græcè Ὑπερβολή. Exuperantia, excessus, superjectio. Figura, quæ res aliqua præter veritatem augetur, vel minuitur. *Vide* אֶמְסָר.

L.

Hyperthesis , Græcè Ὑπέρθεσις . Superpositio , superlatio .
Figura , quâ aliquam rem opinione omnium notam sententiâ
nostrâ superare contendimus . Vide הַיְעָרָה c.

LI.

— Hypozeuxis , Græcè Ὑποζεύξις . Subconjunctio . Figura lo-
cutionis , quæ fit cùm diversa verba singulis apta clausulis
redduntur , sive cùm diversæ clausulæ singulis verbis reddun-
tur . Vide הַעֲצָרָה .

LII.

Hymos , Græcè Ὑμῶς . Convenientia , vel vinculum .
Figura , quæ fit quando series Orationis tenorem suum servat
usque ad ultimum , ubi nec persona alia , nec causa mutatur .
Vide הַבְּגִימָה .

LIII.

Ironia , Græcè Εἰρωνεία . Illusio , irrisio , simulatio . Fi-
gura , quâ aliquid per contrarium dicitur , & per illusionem ;
sive , per quam Orator totam suam mentem , & voluntatem
fingit . Vide הַלֵּצָה a.

LIIII.

Ison , Græcè Ἴσον . Æquale . Figura , quæ fit cùm res
aliquæ æqualitate , sive parilitate similes , adhibitâ laude , vel
detractione , junguntur . Vide הַפְּאָרָה .

LV.

Leptologia , Græcè Λεπτολογία . Tenuis , sive subtilis lo-
cutio .

cutio . Figura , quæ fit , quando res singulæ minutatim , & subtiliter indicantur . *Vide* מְדַבֵּר b.

LVI.

Liptoten , Græcè Λείπτοτεν . Defectus , attenuatio . Figura , quæ fit quando utimur verbo minus vehementi pro vehementiori . *Vide* הַתְּהוּ .

LVII.

Metabole , Græcè Μεταβολή . Trajectio , mutatio . Figura , quæ fit , contrariis ita dispositis , ut à priori posterius proficiatur ; sive est Iteratio unius rei sub varietate verborum . *Vide* אָמַר e.

LVIII:

Metaphora , Græcè Μεταφορά . Translatio , Figura , quæ fit cùm vocabula à suis rebus , quarum propria sunt , ad alias res diverſi generis , vel ſpeciei , cum ſimilitudine transferuntur , ſive cùm mutatur vocabulum ex eo loco , ubi proprium eſt , in eum , in quo aut proprium deſt , aut translatum proprio melius . *Vide* יָגִיעַ b.

LIX.

Metaſtaſis , Græcè Μετάſtaſis . Translatio , tranſmutatio . Figura , quæ fit cùm culpam in alium transferimus , præcipue quando in judicium vocari non poteſt . *Vide* אִישִׁים .

LX.

Metatheſis , Græcè Μετάθεſis . Tranſpoſitio . Figura quæ fit

fit quando literarum Ordo immutatur *Vide* אֲמֹר e.

LXI.

Metonymia, Græcè Μετονομία. Transnominatio, denominatio. Figura, per quam ponitur causa pro effectu, vel contra; Aut ponitur continens pro re contenta; vel signum pro re significata; vel quoties intellectum rei diversis modis, verbis alienis, & translatitiis indicamus. *Vide* מֵכֶּלֶד.

LXII.

Metriasmus, Græcè Μετρίασμος. Mediocritas, quæ fit quoties res magna mediocri relatione profertur. *Vide* כִּמְתָּ a.

LXIII.

Mimesis, Græcè Μίμησις. Imitatio morum alienorum. Figura, quâ verba, vocem, gestum, aut mores alicujus imitatur. *Vide* הַפֹּיךְ.

LXIIII.

Parabola, Græcè Παραβολή. Collatio, comparatio. Figura, quæ fit quoties res genere dissimiles, comparantur. *Vide* וְעֵלְהוּ.

LXXV.

Paradigma, Græcè Παράδειγμα. Comparatio, exemplum facti, vel dicti alicujus. Figura, quæ fit potissimum, cum per exemplum aliquem hortamur, vel deterremus. *Vide* אֲנִי שִׁיךְ.

LXVI.

Paradoxon , Græcè Παράδοξον . Inopinatum , dictum admirabile , & præter opinionem omnium hominum , five Exitus inopinatus , cùm aliud proponitur , aliud explicatur . *Vide* אִמְרַת ב.

LXVII.

Paragoge , Græcè Παραγωγή . Figura , quæ fit cùm in fine vocis litera , vel syllaba adjungitur . *Vide* בְּהִמָּה a.

LXVIII.

Paralepsis , eadem Figura , ac Paragoge .

LXIX.

Paranomasia , Græcè Παρανομασία , vel Παρωνυμία Paronymia . Agnominatio , appellatio denominativè facta , Denominatio . *Vide* בְּשׁוּבְכֶם .

LXX.

Paraprosdocia , eadem figura , ac Paradoxon .

LXXI.

Parenthesis , Græcè Παρένθεσις . Interpositio , interjectio , interruptio . Figura , quæ fit quoties , remota de medio sententia , integer fermo perdurat . *Vide* לַפְּעֻלֹת .

LXXII.

Parison , Græcè Παείσον . Æquale . Figura , quæ fit quoties

ties duæ res diversæ ponuntur , sed una magis eligitur . ⁵⁹ *Vide*
בְּחִצְרֵיךְ .

LXXIII.

Paroemia , Græcè Παροιμία . Figura , seu Proverbium
quod multorum ore frequentatur . *Vide* בִּזְבִּי b.

LXXIV.

Peusis , Græcè Πεῦσις . Interrogatio , percontatio . Figu-
ra , quæ fit quoties interrogationem responsio subsequitur . *Vi-*
de יְרֵאֲנִי .

LXXV.

Pleonasmus , Græcè Πλεονασμός . Abundantia , redundan-
tia . Figura , quæ fit cùm supervacanea verba in Oratione
ponuntur . *Vide* אֲשִׁמְנָה .

LXXVI.

Poly syndeton , Græcè Πολυσύνδετον . Eadem Figura , ac
Poly syntheton .

LXXVII

Poly syntheton , Græcè Πολυσύνθετον . Figura Verborum
per adjectionem , per quam eadem conjunctio in membris,
vel incisis Orationis frequenter reperitur . *Vide* טְפִינִי .

LXXVIII.

Procatalepsis , eadem Figura , ac Paragoge .

LXXIX.

Prolepsis, eadem Figura ac Paragoge.

LXXX.

Propanalepsis, eadem Figura ac Paragoge.

LXXXI.

Prophonefis, Græcè Προφώνησις. Allocutio, compellatio, exclamatio. Figura, quæ fit quoties inter alia, quæ loquimur, ad Deum subitò, vel ad quempiam verba convertimus. *Vide* בְּמִגְוֹרָם.

LXXXII.

Prosopopœja, Græcè Προσωποποιία. Sermocinatio, confirmatio. Figura sententiarum, per quam Personæ, vel aliæ res loquentes inducuntur; vel ad suadendum, vel ad objurgandum, vel ad querendum, vel ad laudandum, vel ad movendam miserationem, vel cùm fingitur rem inanimatam loqui ad animatum, & contra. *Vide* דְּכִיִּים.

LXXXIII.

Sarcasmus, Græcè Σαρκασμός. Irrisio, quæ fit diductis labiis, ostensisque dentibus more canum. *Vide* אֲבִיָּהֶם.

LXXXIV.

Somatopœja, Græcè Σωματοποιία. Corporis fastiva, idest attributio. Figura, quæ fit quando rebus incorporeis corpora tribuuntur. *Vide* נִפְגְּשִׁי.

LXXXV.

LXXXV.

Syllepsis, Græcè Σύλληψις. Conceptio, comprehensio, Figura, per quam ponitur aliquod verbum, vel in principio, vel in medio, vel in fine, quod alia etiam membra ejusdem Periodi regere, & sustentare debeat, sed in iis assumitur cum aliqua mutatione, vel generis, vel numeri, vel alterius accidentis. *Vide* וְעֵלֶּהוּ.

LXXXVI.

Synathroefmos, Græcè Συνάθροισμός. Congeries, congregatio. Figura, quæ fit quoties multa simul coacervamus. *Vide* אֲמוֹנִים.

LXXXVII.

Synchorefis, Græcè Συγχόρησις. Concessio. Figura, quæ fit, quoties aliqua importunè desiderantibus conceduntur, quæ ad eorum utilitatem pertinere non possunt. *Vide* וְתֵאוֹתָם.

LXXXVIII.

Syncope, Græcè Συγκοπή. Figura, quæ fit quoties littera, vel syllaba de medio dictionis, conciditur, vel subtrahitur.

LXXXIX.

Syncripsis, Græcè Σύγκρισις. Comparatio, contentio duorum inter se. Figura, quæ fit quoties comparatione quadam justiore causam nostram, quàm aduersariorum demonstramus, Figura eadem, ac Antithesis.

LXXXX.

Syndicasmos, Græcè Συνδικασμός. Judicium, collatio. Fi-

Figura , quæ fit quando sibi , aut personæ , aut causæ , five ex contrario , five ex simili comparantur . *Vide* אֲמִדּוּת b.

LXXXI.

Synecdoche , Græcè Συνεκδοχή . Comprehensio , intellectio . Figura , quæ fit quoties pars pro toto , vel vice versa ; aut antecedentia pro consequentibus , vel vice versa , usurpantur . *Vide* בְּשֵׁרָה .

LXXXII.

Tapinosis , Græcè Ταπείνωσις . Humiliatio . Figura quæ fit quoties magnitudo mirabilis rebus humillimis comparatur . *Vide* וְבוֹי .

LXXXIII.

Tautologia , Græcè Ταυτολογία . Ejusdem rei eloquium . Figura , quæ fit cum ejusdem sermonis , vel sententiæ per alia , atque alia verba repetitione . *Vide* אֲבִיר h.

LXXXIV.

Zeugma , Græcè Ζεῦγμα . Adjunctio . Figura verborum per detractionem , quâ plures Sententiæ uno verbo connectuntur , seu per quam ponitur aliquod verbum vel in principio , vel in medio , vel in fine Periodi , quod alia etiam membra ejusdem Periodi regere , & sustentare debeat , sine ulla mutatione generis , vel numeri , vel alterius accidentis . *Vide* וּבְעֵירָם . a.

C A P. XIV.

De Indice Versiculorum , qui in hoc Lexico interpretantur .

TAndem ut hoc nostrum Lexicon usui esset , & adjumento , non solum Linguæ Sanctæ studiosis ; sed illis etiam , qui

qui rebus aliis occupati, ipsam nec à limine salutare voluerint; ad calcem Operis Indicem exhibui omnium Versiculorum, qui in hoc Lexico interpretantur, eumque per Columnas, servato Ordine Librorum Sacri Codicis, ut sequens Paradigma ostendit; ita ut in prima Columna inveniantur omnes Versiculi, quos interpretatus sum ex libro Genesis: In secunda, quos ex libro Exodi: In tertia, quos ex libro Levitici; & sic de singulis, cum Citatione semper Paginarum, in quibus Interpretatio quæsitæ Versiculi exhibetur in corpore. Hoc pacto poterit unusquisque, cui cordi fuerit Hebraica Veritas, atque Interpretatio, quemlibet ex decem octo millibus, & sexcentis Versiculis, qui in hoc Opere interpretantur, facillime invenire, absque ulla prorsus Linguae Sanctæ cognitione.

PARADIGMA VERSICULORUM.

Genes. Cap. 1. Vers. 1. pag. &c.	Exod. Cap. 1. Vers. 1. pag. &c.
Cap. 2. 2. pag.	Cap. 2. 2. pag.
Cap. 3. 3. pag.	Cap. 3. 3. pag.

Hæc sunt, quæ præstiti, Benevole Lector: Hæc sunt, quæ scias velim: Si quid peccavi; Si quid non recte feci; laboribus fracto, quæso, ne vitio vertas; quin potius sententiæ Græcorum, *Ethnice licet expressæ*, memento, quod.

Μηδὲν ἀμαρτεῖν ἐστὶ θεῶν, καὶ πάντα κατορθοῦν
Ἐν βιοτῇ, μοῖραν δ' οὐτὶ φυγεῖν ἔπορευ.

*Dii bene perficiunt quicquid voluere, nec usquam
Errant; Mortales aspera fata premunt.*

Apud Demosth. in Orat. de Corona.

Datum Casini Kal. Januar. 1751.

Vale.

P A R A D I G M A T A.

✠ חִקִּיפוֹנִי Hikkiphùni. R. יָקַף Jakàph. *Circumdare fecerunt me ; Circumdederunt me .*

כִּי סָבְבוּנִי כָּל־בָּיִם עֲדַת מְרַעִים חִקִּיפוֹנִי בְּאֵי יָדַי וְרַגְלֵי :

Quoniam circumdederunt me canes , coetus maleficorum circumdederunt me : foderunt manus meas , & pedes meos . Psalm. 21. 17. vel 22. 17.

Vulg. Quoniam circumdederunt me canes multi : consilium malignantium obsedit me . Foderunt manus meas , & pedes meos .

Hier. Quoniam circumdederunt me venatores , consilium pessimorum vallavit : Fixerunt manus meas , & pedes meos .

Sept. ex Cod. Rom. "Οτι ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοί , Συναγωγὴ πονηρομένων περιέχον με . Ὠρύξαν χεῖράς μου καὶ πόδας . *

Vers. Sept. et Æthiop. Interp. Quoniam circumdederunt me canes multi : Consilium malignantium obsedit me . Foderunt manus meas , & pedes .

M. S. Alex. "Οτι ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοί , Συναγωγὴ πονηρομένων περιέχον με . Ὠρύξαν χεῖράς μου καὶ πόδας * μου .

Vers. Sept. Interp. Quoniam circumdederunt me canes multi : consilium malignantium obsedit me . Foderunt manus meas , & pedes meos .

Pagn. Quoniam circumdederunt me canes , congregatio malignantium circumdederunt me , foderunt manus meas , & pedes meos .

Ar. Mont. Quoniam circumdederunt me canes , coetus malignantium circumdederunt me : quasi leo manus meas , & pedes meos .

Paraph. Chald. Quoniam vallaverunt me *impii* , qui similes sunt canibus plurimis : congregatio malignorum circumdedit me ,

me; mordentes sicut leo manus meas, & pedes meos.

Quoniam circumdederunt me canes, & coetus malorum cinxerunt me. Foderunt manus meas, & pedes meos. Vers. Syriac.

Circumdederunt me canes multi; obsedit me turba malorum; foderunt manus meas & pedes meos. Vers. Arabic.

A N N O T A T I O N E S.

Circumdederunt me canes. *Idest, circumdederunt me inimici mei, obloquentes contra me, & quasi mordentes ut canes.*

Foderunt manus meas, & pedes meos. *Clavis, scilicet, fixerunt me Cruci. Pro foderunt Hodierni Codices Hebræi habent קארי Kaarî, quod sonat; Sicut Leo, quasi dicat, Sicut Leo cinxerunt me. Sed certum est pro קארי Kaarî olim fuisse קארו Karû pro פרו Fru foderunt, cum Epenthesi, scilicet, literæ א, sed vocem esse immutatam, vel à posterioribus Judæis, ut hoc illustre testimonium de Christo nobis eriperent; vel errore recentiorum Librariorum, qui pro קארו Karû, posuerunt קארי Kaarî ob similitudinem literarum ו, & (י), quæ parvo apice distinguuntur. Quod veteres Codices habuerint קארו Karû Foderunt, evincitur tum ex Versione Septuag. qui ante assumptam humanitatem à Christo, posuerunt ὥρυον Foderunt, tum ex Hieronymo, qui vertit, Fixerunt, atque ex aliis, & potissimum ex Codice Manuscripto num. 626., qui asservatur in Bibliotheca Colbert. ubi expressè legitur קארו Karû, quod ostendit vocem esse potius corruptam à recentioribus Librariis, ut jam dictum est. Aquila vertit ἡχυνον, Fœdaverunt, & Vatabl. ad hunc locum hæc habet: Varia est lectio Hebræis; scribitur enim פרו Fru.*

Foderunt, Et in hunc sensum; dicenti Thomæ: Nisi videro in manibus ejus vestigium, (five figuram) clavorum &c. Christus respondet, Infer digitum tuum huc, & vide manus meas, & admove manum tuam, & immitte in latus meum, Johan. 20. 25. & 27. Scribitur & כָּאֵרִי Sicut Leo, Subaudi cinxerunt, vel momorderunt me. Prior lectio verior.

Hier. in
Vers. Se-
ptuag.

Quoniam circumdederunt me canes multi. Canum proprium est, ut Domino suo congaudeant, & latronem allatrent. Canes hîc Judæi intelliguntur, qui allatnaverunt Christum, & latroni congavisi sunt, hoc est, Barabbæ: quando illum petierunt, & Christum occiderunt. Quoniam circumdederunt me canes multi: non loquentes recta, sed latrantes iniqua.

Concilium malignantium obsedit me. Congregatio Judæorum. Canes multi. Pro canibus in Hebr. habet che-labim כלבים quod Aquila, & Theodotio, Venatores interpretati sunt. Concilium malignantium obsedit me. Judæi obsederunt, idest, circumdederunt Christum.

Foderunt manus meas, & pedes meos. Præteritum pro Futuro ponitur. Foderunt, clavos fixerunt, & fructum magnum invenerunt, idest, Salutem Gentium.

Lyranus.

Quoniam circumdederunt me canes multi. Judæi se habentes ad me non sicut homines, sed sicut canes rabidi.

Concilium malignantium. Secundum quod dicitur Matthæi 27. Manè autem factò concilium inierunt omnes Principes Sacerdotum, & Seniores populi adversus Jesum, ut eum morti traderent: & vinctum adduxerunt, & tradiderunt Pontio Pilato Præsidi.

Foderunt manus &c. Clavis in cruce perforando. Et licet hoc fecerint milites Præsidis, qui erant Gentiles; hoc tamen factum fuit ad importunam præcem Judæorum.

Menoch.

Canes. Judæi, & milites, quos supra vitulos & tau.

tauros pingues appellaverat :
Malignantium. Pessimorum, ut vertit Divus Hieronymus.

ANALYSIS GRAMMATICA.

הִקִּיפוּנִי Hikkiphùni. R. יָקַף Jakàph. *Circumdare fecerunt me ; circumdederunt me*. Tert. perf. plur. Præt. Hiphil cum affix. comm. prim. perf. singul. ab absol. הִקִּיפוּ, & hoc pro הִקִּיפוּ ob Anomal. prim. rad. (י) quæ abjicitur, & compensatur per Daghesch. (.) in ventre secund. rad. ק.

Buxtorf. in Concord. *Circumdeder. me*. Col. I.

⬢

⬢

חֲסִידָה Hafidhàh R. חֶסֶד Hèsedh. Ex 2. signif. *Ciconia* : Item, *Struthiocamelus*, *Struthio*.

אֲשֶׁר-שָׁם צִפְרִים יִקְנֶנוּ חֲסִידָה בְּרוּשִׁים בֵּיתָה :

Quibus illic aves nidificabunt : ciconiæ, abietes domus ejus. Idest, in quibus aves nidificant : ciconiarum abietes sunt domus. Psalm. 103. 17. vel 104. 17.

Illic passeret nidificabunt : Herodii domus dux est *Vulg.* eorum.

Ibi aves nidificabunt, milvo abies domus ejus. *Hier.*

Ἐκεῖ σπουδία ἐννοσσεύσουσι, Τοῦ * ἐρωδιοῦ ἡ οἰκία *Sept. ex Cod. Rom.*
ἡγεῖται αὐτῶν.

Illic passeret nidificabunt : Herodii domus dux est *Vers. Sept. Interp.* eorum.

Illic aves parient : Erodii domus dux est eorum. *Vers. Æ-*

Ἐκεῖ σπουδία ἐννοσσεύσουσι, Τοῦ * ἀρωδιοῦ ἡ οἰκία *tiop. M. S. A. lex.*
ἡγεῖται αὐτῶν :

Vers. Sept.

Interp.

Illic passerēs nidificabunt: Arodii domus dux est eorum.

Pagn.

Ut ibi aves nidificent, ciconiæ abietes sunt domus.

Ar. Mont.

Ut ibi aves nidificent: ciconiæ abietes domus ejus.

Paraph.

Chald.

Illic enim aves faciunt nidos: ciconiæ abietes domus habitationis ipsius sunt.

Vers. Syriac.

Ibi nidificarunt aves, & ciconiæ nidus est in abietibus.

Vers. Arabic.

Illic est, ubi pullos gignunt aves, domus ciconiæ gradiens est ante ipsum.

A N N O T A T I O N E S.

Quibus illic aves nidificabunt. *Formul. Hebraica cum Enallage Futuri pro Præs. quo carent Hebræi, idest, in quibus aves nidificant.*

Ciconiæ abietes domus ejus. *Idest, ciconiarum abietes sunt domus; hoc est, ciconiæ in abietibus nidificant. Meminit peculiariter ciconiæ, quod ea in altioribus soleat arboribus nidificare. Enallage Numeri singularis pro plurali, & Ellipsis verbi substant. Quidam pro ciconia vertunt, Herodii, ut & Septuag. Est autem ἐρωδιός quoque genus Ciconiæ juxta nonnullos; & pro abietes Hebraice בְּרִישִׁים quidam legentes בְּרִישִׁים quasi sit nomen ראש Caput, à i. signif. Radicis ראש cum præpositione ב In, atque cum affix. mascul. tert. pers. plur. ׁ, quod sonat, In capite eorum, vertunt, Dux est eorum. Aquila vertit: ὄρνεα νοσσεύουσιν. ἐρωδιῷ ἐλάται οἶκος αὐτῷ, Aves nidificant: Erodio abietes domus ei Symmachus, ὅπου σπουδία νοσσεύει, τῷ ἰκτῖνι βοράτ οἰκῆσις, ubi aviculæ nidulantur; milvo abies domicilium est. Hieronymus Epist. ad Suniam, Pro Herodio, Symma-*

machus *ἰκτινὸν*, idest *Milvum* interpretatus est. Denique & nos ita vertimus in Latinum, *Ibi aves nidificabunt: Milvi abies domus est*: quod scilicet semper in excelsis, & arduis arboribus nidos facere consueverit. Unde & VI. editio manifestius interpretata est, *Milvo cupressus ad nidificandum*. Haëtenus Hieronymus. Ad vocem *חַסִּידָה*, quod attinet, præter recentiores fere omnes, ex Hebræis etiam Rab. Salom. Abenezra, Hiscuni, & Rab. Levi Ciconiam vertunt; imo Rab. Salom. Levit. 11. 19. ponit ipsam vocem Tzigonia, dicitque sic appellatam, quod colat pietatem cum fociis suis, alendo eos. Et Abenezra: Est avis, quæ statis temporibus anni apparet, sic dicta à pietate. Arnob. & August. Fulicam vertunt, sed ea in aquis degit.

Illic passeress nidificabunt. *Sapientes ædificant.*

Hier. in
Vers. Se-
ptuag.

Herodii domus dux est eorum. Herodius major est omnibus volatilibus, qui aquilam vincit, & comedit. Igitur talis homo, qui in domo Dei habitat, ducatum præbeat ad vincendum diabolum, quia aquila sæpe pro diabolo ponitur.

Herodii domus dux est eorum Hebr. Ciconiæ domus in abietibus, vel pinis. Altissimè enim ciconiæ nidificant. Et apte hoc subjungitur ei, quod dixerat: Illic passeress nidificabunt. Vide tamen, si placet, de Herodio in Comment. Hieronymo adscripto. *Eslius.*

Illic passares nidificabunt. *Aviculæ in genere: nam Menoch. ut diximus Psalm. 101. num. 8. שִׁפּוֹר Sippor quamlibet aviculam significat.*

Herodii. In Hebræo est *חַסִּידָה* chasida, in Græco *ἐποδῖος*, quæ vox significat *Milvum* Hieronymo; *Fulicam* Augustino; *Ciconiam* Suidæ; *Ardeam* Plinio.

Domus. Nidus.

Dux est eorum. Vel quod altior, & amplior sit hujus avis nidus, quàm cæterarum avium, vel quod prima nidum destruat.

Tirinus.

Herodii, חסידה *chasidàh* propriè Ciconiam significat, quia pia in parentes, quos fovet, & alit. Et ita vertunt Chaldaeus, Suidas, Emanuel Sà, & Hæbræi passim, tum hic, tum Job 39. vers. 13. Dicitur verò Herodius, inquit Suidas, quasi Helodius, idest, palustris, quia ciconiæ frequentes in paludibus, ut ranas, & anguillas venentur. Porro domus idest, nidus. Ciconia meritò dicitur esse dux passerum, & reliquarum avium, quia omnes anteit. Primò, tempore: nam prima omnium struit nidum. Secundò, loco, utpote in vertice domorum, & turrium, ut ab omnibus undique conspici possit. Tertiò, amplitudine. Quartò, elegantia. Quintò, quia aliæ aves minores in basi, & lateribus nidi ciconiæ sibi nificiant.

ANALYSIS GRAMMATICA.

חסידה *Hafidhàh* R. חסד *Hèsedh*. Ex 2. signif. *Ciconia*. Item, *Struthiocamelus*, *Struthio*. Nom. Fœmin. singul. in stat. absol. Cæterum de *ciconia* satis dictum est supra in Annotationibus, quod scilicet sit pia, & benigna erga suos. De *Struthiocamelo* verò, five *Struthione*, quæ avis est impia, & crudelis, quæque per Antiphrasim vocatur etiam חסידה dictum est in Annotationibus ad vocem אברה Job. 39. 13. vel 39. 16.

Buxtorf. in Concord. *Ciconia*. Col. 6.

✠

חסידו *Hafidhàu*. R. חסד *Hèsedh*. Ex 1. signif. *Benefici*, *benigni*, *misericordes*, *sancti*, *pii ejus*, *ipsius*, *illius*, *sui*. Nom. mascul. plur. cum affix. mascul. tert. pers. singul. ab absol. plur. חסידים quod à singul. חסיד *Cæ-*

71

Cæterum vox est cum defectu (י) ante ו finale, ut ostendit superpositum Kerì (◦) & Masorethæ annotarunt in margine, scilicet pro חֲסִידִי. Cætera vide in וְשֵׁעִים i. Reg. 2. 9.

Buxtorf. in Concord. *Benefici ejus*. Col. 5.

✠ חֲסִידִי Hafidhài R. חֲסִיד Hèsedh. Ex i. signif. *Benefici, benigni, misericordes, Sancti, pii mei*. Nom. mascul. plur. cum affix. comm. prim. pers. pluralis ab absol. plur. &c. ut in voce præced. Sub. ד est Kametz (◌) loco Pathach (◌) ob Acc. paus. Athnach (◌), scilicet pro חֲסִידִי. Cætera vide in אֶסְפֹּר b. Psalm. 49. 5. vel 50. 5.

Buxtorf. in Concord. *Beneficos meos*. Col. 5.

✠ חֲסִידִיךָ a. Vide חֲסִידִיךָ b.

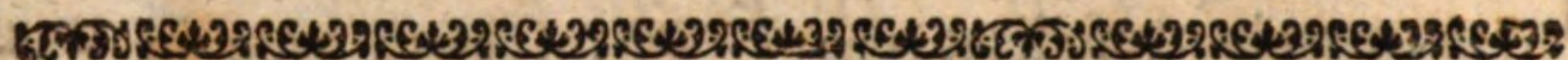
חֲסִידִיךָ b.

חֲסִידִיךָ c.

✠ חֲסִידִיךָ b. Hafidhchà. R. חֲסִיד Hèsedh. Ex i. signif. *Beneficus, benignus, misericors, sanctus, pius tuus*. Nom. mascul. singul. cum affix. mascul. secund. pers. singul. ob quod Kametz (◌) quod erat sub ה, mutat. in Scheva (◌); & quia sub guttur. mutatur in Chathephpathach (◌); Est enim ab absol. חֲסִיד. Cæterum (י) ante ך redundat, ut ostendit superpositum Kerì (◦) & Masorethæ annotarunt in margine; Est enim pro חֲסִידִיךָ. Hæc vox in Opere nostro habet integrum versiculum. Psalm. 15. 10. vel 16. 10, qui brevitatis causa hic relictus est.

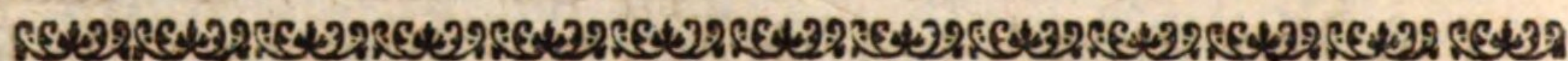
Bu-

Buxtorf. in Concord. *Benefico tuo*. Col. 5.

✠ חסידים c. Hasidhècha. R. חסד Hèsedh. Ex i. signif. *Benefici, benigni, misericordes, sancti, pii tui*. Nom. mascul. plur. cum affix. mascul. secund. pers. singul. ab absol. plur. חסידים, quod à singul. חסיד. Cetera vide in יאקיה a. Psalm. 51. 11. vel 52. 11.

Buxtorf. in Concord. *Benefici tui*. Col. 5.

Præsentem Prodromum eo animo, eoque tantum fine typis mandavi, ut possint Viri Docti de Opere universo judicare, & societati quamprimum faciendæ se subscribere, si libuerit.

ERRATA

CORRIGE

Pag. 9. vers. 13. obscenæ

obscœnæ

Pag. 29. vers. 13. Procerrimæ

Procerissimæ

I N D E X C A P I T U M .

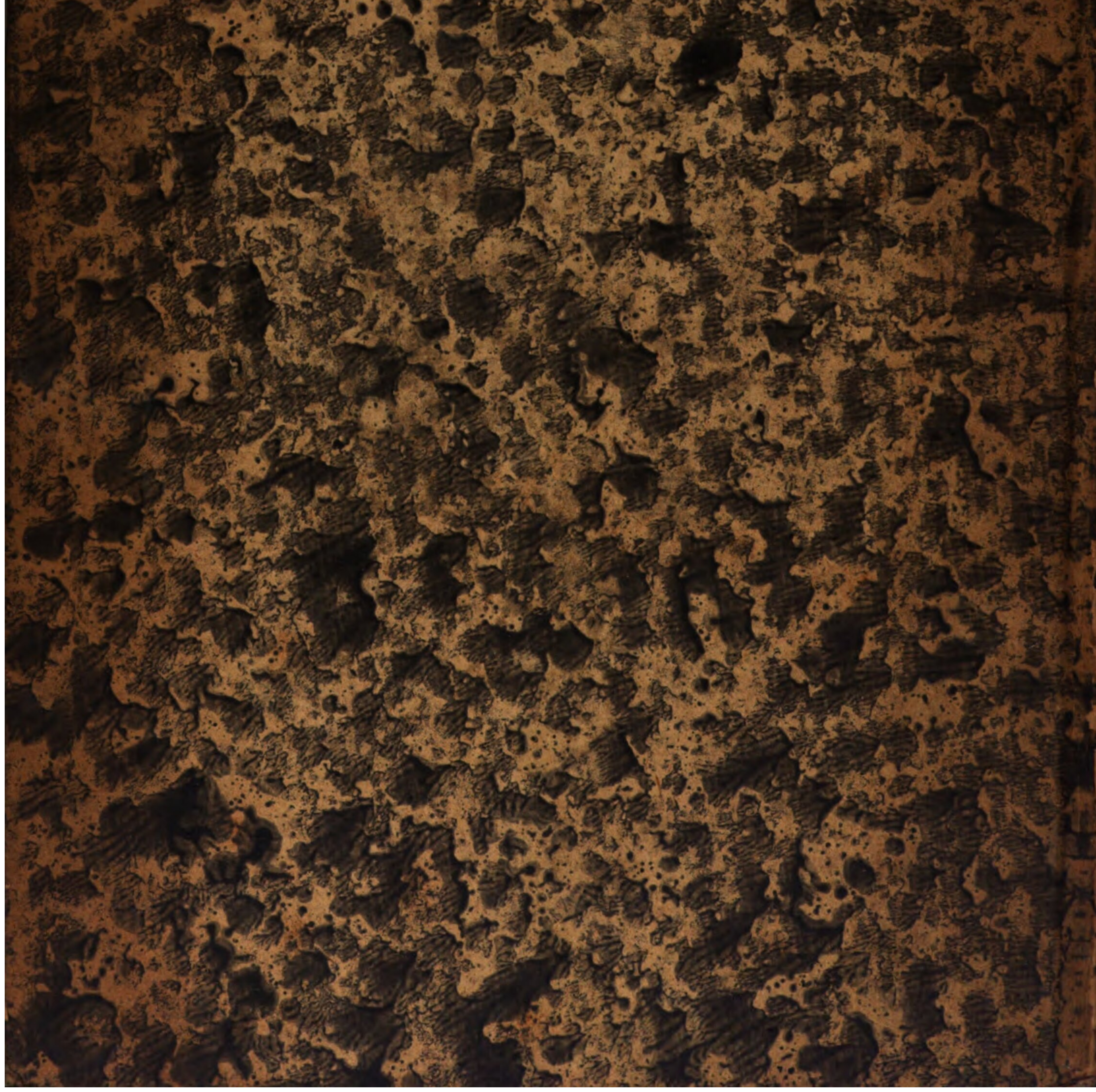
P rolegomenon	I.	<i>De Literis, sive Consonis.</i>	Pag.5
P rolegomenon	II.	<i>De Punctis Vocalibus.</i>	pag.7
P rolegomenon	III.	<i>De Accentibus.</i>	ibid.
C A P U T	I.	<i>De Vocum dispositione.</i>	pag.8
C A P.	II.	<i>De Lectione vocum Hebraicarum li- teris Latinis.</i>	pag.11
C A P.	III.	<i>De Radicibus.</i>	ibid.
C A P.	IIII.	<i>De Lectione Radicum Hebraicarum literis Latinis.</i>	pag.13.
C A P.	V.	<i>De Interpretatione Vocum.</i>	ibid.
C A P.	VI.	<i>De Versiculo Hebraico vel Chaldaico cum suis diversis Interpreta- tionibus.</i>	pag.16
C A P.	VII.	<i>De Annotationibus.</i>	pag.18
C A P.	VIII.	<i>De Analyfi Grammatica.</i>	pag.20
C A P.	VIIII.	<i>De Interpretatione Buxtorfii.</i>	ibid.
C A P.	X.	<i>De Citatione Vocum inter se.</i>	ibid.
C A P.	XI.	<i>De Versiculis, qui per modum Scho- lion exhibentur.</i>	pag.24
C A P.	XII.	<i>De Idiotismis, seu proprietatibus Linguae Hebraicae, & Chal- daicae.</i>	pag.25
C A P.	XIII.	<i>De Figuris, quae praecipue in hoc Lexico observantur.</i>	pag.46
C A P.	XIIII.	<i>De Indice Versiculorum, qui in hoc Lexico interpretantur.</i>	pag.62

I N D E X C A P I T U L I

P	Prologus	I	De Epistola, per Cyprianum	127
P	Prologus	II	De Epistola, per Cyprianum	127
P	Prologus	III	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	I	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	II	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	III	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	IV	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	V	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	VI	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	VII	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	VIII	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	IX	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	X	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XI	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XII	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XIII	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XIV	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XV	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XVI	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XVII	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XVIII	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XIX	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XX	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XXI	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XXII	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XXIII	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XXIV	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XXV	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XXVI	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XXVII	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XXVIII	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XXIX	De Epistola, per Cyprianum	127
C	Capitulum	XXX	De Epistola, per Cyprianum	127

1. The first part of the paper is devoted to a general
description of the country and its inhabitants.
The second part contains a detailed account of the
climate and the various diseases which are
prevalent in the country.

3. The third part of the paper is devoted to a
description of the various plants and animals
which are found in the country. The fourth part
contains a detailed account of the various
minerals and metals which are found in the
country. The fifth part contains a detailed
account of the various arts and manufactures
which are practiced in the country. The sixth
part contains a detailed account of the various
customs and manners which are practiced in
the country. The seventh part contains a
detailed account of the various laws and
regulations which are in force in the country.
The eighth part contains a detailed account of
the various religious and philosophical systems
which are practiced in the country. The ninth
part contains a detailed account of the various
scientific and literary pursuits which are
practiced in the country. The tenth part
contains a detailed account of the various
political and social systems which are in force
in the country.

Correale, Casimiro

Prodromus in Lexicon hebr. chald. biblicum

Neapolis 1763

4 L.as. 128

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10522043-0